Diſt. xxxiij. q̃liter fides thori fuerit ĩ p̃rib⁹ antiq̄s

QUerit̃ hic de antiq̄s patrib⁹ q̄ plures ⁊c̃. Sup̄pōdit mḡr ꝙ vir tenet̃ vxori ſuare fidem thori. quã q̄ nō ſeruat incidit in culpã. Hic intēdit inq̄rere vtꝝ ſancti patres iſtã fidē ſeruabãt. Hʒ autem hec ꝑs duas p̃tes. In pͥma ſancti patres q̄ ſimul habuerunt plures vxores excuſet a culpa. In ſc̄da diſſoluit q̄ſdam locutōes dubias. ibi. Si q̄s opponat ꝙ fidē thori nō ſeruabãt ⁊c̃. Prima ꝑs hʒ tres p̃tes. In pͥma ſanctos patres a culpa excuſat. In ſc̄da m̄ltiplici auc̄tate ꝯfirmat. ibi. De h̄ Aug. ſic ait ⁊c̃. In tertia eoꝝ ꝯtinētiã cōmendat. ibi. Q̃ vero caſtitas v̄ginalis ⁊c̃. Ubi oſtēdit ꝙ paris meriti fuit in eis ꝯtinētia ꝯiugalis. cuius vel quãti eſt in nobis ꝯtinētia v̄ginalis. Sił̄r ſecunda ꝑs in q̄ determinat dubia tres hʒ p̃tes. ſm̄ tria q̄ ibi fac̄. Primo eñ opponit ⁊ determiat vtꝝ ſeruauerit fidē thori. Sc̄do q̄rit ⁊ determiat vtꝝ ſeruauerint mãdatū legi. ibi. Sʒ nunq̄d ſub lege licebat ⁊c̃. Tertio determinat q̄ v̄ginitas ſiue incorruptio ſit melior ⁊ ſanctior. an illa q̄ eſt mētis. an illa q̄ eſt carnis. ibi. Melior ē aūt v̄ginitas mentis q̄ȝ carnis ⁊c̃. Et ſic duo breuiter determiat ĩ hac p̃te. ſ. de ꝯtinētia ꝯiugali in antiq̄s p̃trib⁹. ⁊ de v̄ginali in viris euãgelicis ⁊ ſpūalib⁹ ſiue etiã mulierib⁹. ⁊ tertio breuiter tractat de repudio.

Excuſat ſanctos patres qui ſil̃ plures vxores habuerunt a culpa. a

[Di. XXXIII.] QUeritur hic de antiq̄s patrib⁹ q̄ plures ſil̃ legunt̃ habuiſſe vxores vel cōcubinas. vtrū peccauerint. Ad qḋ dicim⁹. ꝓ varietate tp̄m. varia inueniṫ diſpēſatio ꝯditoris. Ab exordio eñ tp̄is inter duos tm̄ adã. ſ. et euã inchoatū ē ꝯiugiū. deo ꝑ os ade dicente. Hō adherebit [Gen. ij.] vxori ſue. ⁊ erunt duo in carne vna. ⁊ ſm̄ inchoationis modū. inter duos tm̄ ꝑ oēm ſucceſſionem tp̄m ꝯtraheret̃ ꝯiugiū. ſi pͥmi hoīes in obediētia ꝑſtitiſſent. Poſt eoꝝ vero copulã filij ⁊ filie eorum m̄rimonio ꝯiuncti ſunt. ſed vn⁹ vni tãtū. Ideo autē fratres ſororib⁹ ſunt copulati. q̄z nō erãt alie mulieres vel viri. q̄bus ade filij vel filie iūgerentur. [Gen. iiij.] Prim⁹ oīm lamech duas legit̃ ſil̃ habuiſſe vxores ⁊ hoc in eo arguit̃. q̄z ꝓ expletiōe carnalis voluptatis id feciſſe ꝓhibet̃. poſtea vero cū iã pene omnes hoīes falſis dijs ſeruirēt. paucis in cultu dei ꝑmanētib⁹. ꝯſultū eſt a deo plures in m̄rimonio copulare ſibi. ne illis paucis deficiētib⁹. cult⁹ no‑[Gen. xvj.]ticia dei deficeret. vñ abraã viuēte vxore ad ancillã intrauit ⁊ ex ea genuit. Jacob etiã liberis ⁊ [Gen. xxix.] ancillis ſe copulauit. et filie loth patre ebrio vſe [Gen. xix.] ſunt. Cū eñ ceteris in idolatria relictis abraã et filios ei⁹ in peculiarē ppl'm ſibi dñs elegiſſet. rite multaꝝ fecūditate mulieꝝ. ppl'i dei multiplicatio q̄rebat̃ q̄z in ſucceſſiōe ſanguis erat ſucceſſio religionis. Uñ etiã ĩ lege a maledicta erat ſterilis q̄ nō relinq̄bat ſemē ſup terrã. hinc etiã ſacerdotib⁹ cōiugia decreta ſunt. q̄z in ſucceſſione familie. ſucceſſio eſt officij. Nō ergo abraã vel iacob deliq̄t. q̄z p̄ter vxorē filios ex ancilla q̄ſiuit. nec illoꝝ exēplo p̄ter ꝯiugale debitū fecūditatē in aliq̄ licet alicui q̄rere. cū illoꝝ ꝯiugia noſtroꝝ equantur virginitati. ⁊ ĩmoderatus vſus ꝯiugij nr̃i tp̄is turpitudinē fere imitet̃ fornicatōis illi⁹ tp̄is.

1 a Maledicta erat ſterilis q̄ nō relinquebat ⁊c̃. Querit̃ hic aut h' intelligit̃ q̄ȝtū ad maledictōem [Levi. xxi.] pene aut culpe. Si q̄ȝtū ad maledictionē pene adhuc verꝝ ē iſtō qḋ ſterilitas nō dicit naturam ſ; defectū ⁊ malū ⁊ nō culpe. ergo

Confirmat ſupradicta multiplici autoritate. b

De hoc aug. ſic ait. Antiq̄s iuſtis nō fuit peccatū ꝙ pluribus feminis vtebant̃. nec cōtra naturã h' faciebãt. cū nō laſciuiendi cã ſ; gignēdi h' facerent. Nec ꝯtra morē. q̄z eo tp̄e ea fiebant. Nec ꝯtra p̄ceptū. q̄z nulla lege erat ꝓhibitū. Idē. Obijciunt̃ iacob q̄ttuor vxores. qḋ quãdo mos erat crimen nō erat. Sic patriarche ꝯiugib⁹ excipiētib⁹ ſemē ſuū miſcebãt̃. nō ꝯcupiſcētia ꝑficiēde voluptatis. ſ; ꝓuidentia ꝓpagãde ſucceſſionis. ſicut apl'i auditorib⁹ ſuis admirantibus doctrinã ſuã cōdelectabãt̃ nō auiditate ꝯſequēde laudis. ſ; charitate ſeminãde v̄itatis. Idē alibi. Antiq̄s tēpib⁹ cū adhuc ſaluti nr̃e myſteriū velaretur. iuſti officio ꝓpagãdi nuptias ꝯtrahebãt. nō victi libidine ſ; ducti pietate. q̄ multo facili⁹ ꝯtinere poſſent ⁊ vellēt. vtebãtur tñ ꝯiugib⁹. ⁊ plures vni viro habere licebat. q̄s caſti⁹ habebat q̄ȝ nunc vnã q̄libet iſtoꝝ in quib⁹ videm⁹ qḋ ſm̄ veniam ꝯcedit apl's. Habebant eñ eas in ope generandi. nō in morbo deſiderij. Itē ambro. Dixit ſara ad abraam. Ecce ꝯcluſit me dñs vt nō pariã. intra ergo ad ancillã meã vt filiū facias ex ea ⁊ ita factū eſt. Conſidera pͥmū ꝙ abraam ante legem moyſi ⁊ ante euangelium fuit. Non ergo in legem cōmiſit abraam. ſ; legē ꝓuenit. Nondū eñ inter‑

pene. Si maledictionē culpe. ergo eſſe ſteriles erat culpa quod [Aug.] manifeſte falſuȝ eſt. R̃o. dicendū ꝙ iſtud intelligitur de maledictione pene. put pena non tm̄ dicit defectū nature. immo etiam amplius. ſ. obprobrium infamie. tunc enim erat ĩfamis. ⁊ vilis reputabatur ⁊ ignominioſa. q̄ſi dominus eius vuluam cōcluſiſſet. Exemplum eſt ĩ anna pͥmo Re. j. vnde ſteriles mulieres quando nō fecundabantur. reputabãt ſibi eſſe ignominiam. Quia ergo tūc omnes viris copulabãtur ⁊ prolem querebant. ⁊ ſi non habebant ignominioſe erant. ideo omnes ſteriles maledicte erant. quiã fructum ventris nō [j. Cor. vij] habebant quem illud tempus requirebat. Nūc [Ambro.] autem queritur fructus bonoꝝ operum. ideo et ſi mulier careat filijs. per virginitatem vbi eſt ſterilitas voluntaria. nō maledicitur ſed laudat̃.

Si ꝟo careat ꝓpter defectū naturalē· nō maledicit̄ ſed
ſuſtinet̄· maxime ſi nō eſt in ea ſterilitas bonoꝝ opeꝝ·
2 b Publici muneris ꝛc̄· dicit hic Ambro· de filiabus
loth ꝙ publici muneris gr̄a ꝓuatā culpā ꝑterit· Videt̄
falſum dicere· q̄ꝛ ſi quis furet̄ vt det paupib9 nō excuſat̄
a pct̄ō furti ḡn̄ᶜ
ille ab inceſtu cū
a p̄re cognite fu
erūt Itē vr̄ ꝙ mlt̄
tipliciť peccaue
rūt· P̄mo q̄ꝛ pa
trē inebriauerūt
ſcd̄o q̄ꝛ ābe cū eo
dē viro cōcubue
rūt· tercio· q̄ꝛ cū
p̄re ſuo peccaue
rāt· R̄ꝫ· dō· ꝙ q̄ꝫ
uis filie loth vi
deātur ex pieta
te mote fuiſſe· q̄ꝛ
non ꝓpter d̄ le
ctationē carnis
Aug9. ſꝫ ꝓpť ꝯſuatōꝫ
hūani gn̄is artē
illā cogitauerūt
tn̄ nō excuſātur
ab inceſtu· q̄ꝛ ſci
enter ꝯ ꝑmā in
ſtitutionē matri
monij in q̄ exci
piuntur pr̄ ꝛ mr̄
iacuerūt cū p̄re·
Secūdo ꝟo· q̄ꝛ
ſup falſā extima
tionē volūtateꝫ
ſuā fūdauerunt
ꝛ ideo ſi ignorā
tia ꝛ naturaľ pi
etas aliq̄ modo
excuſet culpā· n̄
tn̄ a toto ſꝫ a tā
to· nec adeo ex
cuſat q̄n mortа
liter peccauerūt
licꝫ de p̄re p̄ſumi
poſſit ꝙ nō pec
cauerit mortaliter· Et h̄ vult Amb· dicere ꝙ intētio il
la q̄ bonū cōe nō voluptatē ꝓpam intendebāt ꝑterit ꝓ
uatā culpā Fuit ei culpa re ꝟa· ſꝫ tn̄ q̄dā excuſatōis ſpe
ciē habuit ex illa intētōne q̄ videbatur eſſe pia Plus tn̄
habuit de ſtulticia ꝛ de temeritate q̄ꝫ de pietate· P̄mo
q̄ꝛ p̄rem ſcȳm debebāt ꝯſulere· Secūdo ꝟo q̄ꝛ et ſi verū
eſſet ꝙ totū gen9 humanū eſſꝫ ꝯſumptū nō tn̄ debuiſſet
attēptare tā horribile factū niſi interueniret diuinū mā
datū· Sꝫ in h̄ manifeſtatū ē ꝙ in nlla muliere ꝯfidēdū
eſt q̄ꝛ deceperūt eū cui9 caſtitas glīoſa p̄dicat̄ dū inter
tā impios tā ſcē ꝛ laudabiliter vixit. c Cōtinētiā
3 iohēs in ope· abrahā in ſolo habebat habitu· Videt̄ ma
le dicere· q̄ꝛ aut loq̄tur de ꝯtinētia ꝟginali aut ſimplici
ter· Si de cōtinentia ſimpliciter· tūc falſū dicit· q̄ꝛ abra
hā verā ꝯtinētiā habebat ī vſu· Si de ꝟginali· cuꝫ illa
ſit incorruptōis ꝑpetue meditatio· illā nō hēbat nec ha
bitu nec actu· Et iteꝝ ſi plura bona paucioribꝫ meliora
ſūt· videtur ꝙ ꝑfectioꝛ mō fuerit ꝯtinēs· R̄ꝫ· dōm ꝙ cō

dictū videbat̄· Scd̄o cōſidera
ꝙ nō ardore aliquo vage ſuccē
ſus libidinis· nō petulātis for
me captus decore· ancille cōtu
bernio ꝯiugalē poſt habuit tho
rum· ſꝫ ſtudio q̄rēde poſterita
tis ꝛ ꝓpagāde ſobolis· Adhuc
poſt diluuiū raritas erat huma
ni generis· erat etiā religionis
Deniq̄ꝫ ꝛ loth ſcī hāc filie cām
q̄rende poſteritatꝭ habuerunt
ne gen9 deficeret humanū· ꝛ iō
ᵇpublici muneris gr̄a ꝓuatam
culpā ꝑterit· Itē Aug· Juſtus
q̄ꝫuis cupiat diſſolui ꝛ eē cū xp̄o
tn̄ ſumit alimētū· nō cupidita
te viuēdi· ſꝫ officio conſulēdi vt
maneat· qd̄ neceſſariū eſt ꝓpť
alios· Sic miſceri feminis iure
nuptiaꝝ officioſuꝫ fuit ſcīs vi
ris· nō libidinoſuꝫ· Qd̄ eīn ē ci
bus ad ſalutē hoīs· h̄ ē ꝯcubit9
ad ſalutē hūani generꝭ· ꝛ vtrū
q̄ꝫ nō ē ſine delectatōe carnali·
q̄ tn̄ modificata ꝛ refrenata tē
pantia· in vſum naturalē reda
cta libido eē nō pōt· Qd̄ aūt in
ſuſtētando vitā illicit9 ē cib9· h̄
eſt in q̄rēda ꝓle fornicari9 vľil
licit9 cōcubit9· ꝛ qd̄ ē in cibo lici
to īmoderatioꝛ appetit9· h̄ ē in
ꝯiugib9 venialis ille ꝯcubitus·

tinētia vno mō dicit ꝓuatōem vľem illi9 act9· ꝛ ſic vocat
Aug9· caſtitatē celibū· Alio mō dicit ꝓuatiōnē īmode
rātie vel tpantie reſpectu illi9 act9· h̄ mō ponit actū cū
modeſtia· ꝛ hāc vocat caſtitatē nuptiaruꝫ· Per p̄mam
vult hō nullo9 coire· ꝑ ſecūdā ꝟo vult q̄n ꝛ quo ꝛ cuꝫ q̄
dꝫ coire· P̄ma
eſt nobilior q̄ꝫ ſe
cūda· Vtranq̄ꝫ
harū ſil habere ī
vſu ē impoſſibile
ſꝫ alterā hīc ī v
ſu alterā in habi
tu nullū ē incon Amb· i li
ueniēs· ꝛ ſic fuit de ꝟgib9.
in abrahā· q̄ꝛ cō
tinētiā nuptiaꝝ
habuit ī vſu· ſed
alterā ī habitu·
q̄ꝛ facillimū fuiſ
ſet ei tāq̄ꝫ viro tē
pātiſſimo vī a
muliere abſtiere
ꝛ hāc volūtateꝫ
hēbat q̄ntū erat
ī ſe· ꝛ ſic pꝫ q̄uō
habuit vtranq̄ꝫ
Pꝫ etiā q̄uō co
tinētiaꝫ habuit ī
habitu nō ī ope·
q̄ꝫtū ad oīmodā
abſtinētiā· Pꝫ
etiā ꝙ nō ē incli
us hīc ambaſq̄ꝫ
alterā q̄ꝛ caſtitaſ
celibat9 cōtinet
in ſe q̄cq̄d ꝑfecti
onis hꝫ altera·
d Oēs retro 4
ſcōs eiuſdē fuiſ
ſe meriti c9 nūc j· Loꝝ· ꝑ·
xp̄iani ſūt· Vide
tur male dicere·
q̄ꝛ ſi eiuſdē meri
ti fuerūt· ḡ ſtat9
leg̃ eq̄paratur ſta
tui euangelij· q̄
mō igitur veꝝ ē ꝙ p9 aduētū ſaluatoris effuſa ſit plene
gr̄a ſpūſſ· R̄ꝫ· dōm ꝙ relatiuū idētitatis ꝛ aduerbiū ſili
tudinis in p̄nti auctoritate nō dicūt equalitateꝫ· ſꝫ ma
gis ꝓportionē vt ita intelligatur· q̄ꝛ ꝛ ſicut cōpetit legi
euāgelice cōtinere· ita nubere tūc· tamē hoc excedit illd̄
abſolute· ꝛ tempus excedit tp̄s· ꝛ ſtat9 ſtatū· ſicut ſi fiat
cōparatō pueri ad pueꝝ· et viri ad viꝝ ſiue ad ſtatū vi
ri· ſic in ꝓpoſito intelligēdū· Vñ ſci nō intendūt aſtrue
re equalitatē· ſed oſtendere ſtatū illū eē bonū q̄ꝫuis no
bis nō cōperat imitari· e Eas eni nūc vroꝛes appel 5
lat ſcriptura concubinas· Queritur q̄d fm veritatē fu
erunt· cū eni non poſſint ſimul eſſe vroꝛes ꝛ cōcubine·
videtur ſcrīptura falſū dicere· R̄ꝫ· dōm ꝙ reuera cōcubi
ne fuerūt· ſicut innuit textus Geñ· de agar· de q̄ p̄mo
dicitur ꝙ ſara dedit eam viro ſuo ī vroꝛē· ꝛ poſt dr̄ eij
ce ancillā et filiū eius· ꝛ aug9· expſſe dicit de ciui· di· xvj
ꝛ· xxv· ca· vbi dicit ꝙ obediuit vrori reddendo ei debitū
Similiter intelligitur de illis duabꝫ ancillis vroꝝ ia

Cōmēdat antiq̄ꝝ patrū cō
tinētiā· oñdēs ꝙ ꝟgitas iohīs ſi
ꝑfert̄ caſtitati abrae· c
Q ꝟo caſtitas ꝟginalis nō p̄fe
rat̄ in merito cōiugali caſtitati
abrae Amb· oñdit inq̄ens· Sic
nec ē impar meritū patiētie in
petro q̄ paſſus ē· ꝛ in iohē q̄ paſ
ſus nō ē· ſic nō ē impar meritū
ꝯtinētie ī iohē q̄ nullas expt9 ē
nuptias· ꝛ ī abraā q̄ filios genu
it· Nā illi9 celibat9 ꝛ iſti9 cōnubi
um ꝑ xp̄m diſtributōꝫ xp̄o mili
tauerūt· ſꝫ ꝯtinētiā iohēs ī ope c
abraā ī ſolo hēbat habitu· Me
lior ē aūt caſtitas celibū q̄ꝫ nu
ptiaꝝ· q̄ꝝ vnā abraā hēbat ī vſu
ambas ī hitu· caſte eīn ꝛ ꝯiuga
liter vixit· Eſſe āt caſt9 ſine ꝯiu
gio potuit· ſꝫ tūc nō optuit· Itē
hiero· Quis igr̄ et ſb alta diſpē
ſatōe dei ᵈoēs retro ſcōs eiuſ d
dē fuiſſe meriti cui9 nūc xp̄iani
ſunt· Quō abraā añ placuit in
ꝯiugio· ſic nūc ꝟgines placēt in
caſtitate· Seruiuit ille legi ꝛ tē
pori ſuo· ſuiam9 ꝛ nos legi ꝛ tpi
nr̄o ī q̄s fines ſeculoꝝ deuene
rūt· Ex his apparet ꝙ ſcī p̄res
añ legē ſine pct̄ō plures habue
rūt vxores vel ꝯcubinas· ᵉEas e
ei nūc vxores appellat ſcp̄tura·

cob quaꝝ quilibet data fuit a dño viro. ⁊ vir in eis red
debat vxoꝛib᷒. qm̄ ḡ in mr̄imoniū nō erant ɔiuncte. iō
ſm̄ v̄itatē nō erāt vxoꝛes ſ; ɔcubine. S; qm̄ vxoꝛio af/
fectu cognoſcebat. ⁊ ſemē cōputabaꝶ vxoꝛib᷒. ⁊ ita legit
timū. hinc ē q̄ vxoꝛes dicunꝶ. Aliq̄ inde volunt dicere
q̄ v̄e vxoꝛes fue
runt. tñ dicunꝶ
ɔcubie ꝑpt̄ hoc
q̄ erant ancille
vxoꝝ ⁊ nō naſce
baꝶ eis ſemē ſed
liberis. S; ſi at
tendaꝶ figura q̄
ibi impoꝛtabaꝶ.
quā notat aug. ī
li. de baptiſmo.
⁊ v̄ba ei᷒ de ciui.
Que erat col̄uetudo legalis. xvi. ꝓma poſitō
eſt veriox. Si ve
ro queraꝶ q̄ fuit
vxoꝛ verioꝛ inꝶ
rachaelē ⁊ lyam.
dō; q̄ vtraq; fu
it. q꞉ ſeruiuit in
vxoꝛē. ⁊ in vxo/
rē ſeruiuit ſicut
d̄ꝛ oꝛee. Sed tñ
Mat. xix. ſm̄ affectum Ja
cob. rachael veri
oꝛ. ⁊ mai᷒ hēbat
dñiū ſiue poſſe
ad iacob. ſed ſm̄
diuinā diſpoſi/
tionē lya. de cu/
ius ſemie oꝛt᷒ ē
xp̄s domin᷒. ꝓ/
pter quē tota ge
neratio iacob ī/
mo oīs genera/
tio benedicta eſt
6 f ¶ Nec q̄riꝶ ele
ctio muneris in
ſucceſſ. generis.
Vr̄ h̄ ēē falſum.
cū enī multi ma
Deu. xvij. trimonialiꝶ co/
pulentur ⁊ non
ob aliud q̄; ꝑpꝶ
ꝓlem pꝛincipa/
liter. ergo videꝶ
q̄ hec queratur.
Item nōne ɔiu/
ges ꝓlem deſide
rāt. ⁊ a deo que/
runt. conſtat q̄
īmo. Item quis
modus ē iſte lo/
quendi. nō que/
ritur electio muneris. qḋ ē illud mun᷒. R̄ᷓ. dōm q̄ oīa
bona q̄cunq; habem᷒ dona dei ſunt ⁊ munera dei. intel
ligendū ē igiꝶ q̄ h᷒mōi dona ⁊ munera q̄runt hoīes cū ea
deſiderāt. ⁊ cū oꝛāt deū ꝓ eis acq̄rendis. ⁊ laboꝛāt vt ea
habeant. Poſſunt igiꝶ hec munera dupliciꝶ inq̄ri. Vel

nūc ɔcubinas. Rachel tñ ⁊ lya
ambe vxoꝛes fuerūt. ñ ɔcubie.
¶ Opponit ⁊ determiat q̄ an
tiq̄ ſuauerūt fidē thoꝛi. d
¶ Si q̄s opponat q̄ fide; thoꝛi
nō ſuabāt illi p̄res. Dicim᷒ ī h̄
ſuaſſe fidē thoꝛi. q꞉ nō alijs ſ ꝓ
prijs vxoꝛib᷒ vel ancillis miſce
banꝶ. Ecce q̄ fuerit ɔſuetudo ī
hac re añ legē. Legis v̄o tp̄e in
terdixit moyſes carnalē copu
lā fieri cū mr̄e. cū nouerca. cu;
ſoꝛoꝛe cū nepte. cū amita. cum
matertera. cū nuro. ⁊ alijs q̄
buſdam. Permiſit aūt diuoꝛti
um fieri dato libello repudij. in
quo vir ſciebat cauſas ꝑ quib᷒
vxoꝛē repudiabat. Permiſit ēāt
aliam ducere dato pꝛioꝛi libel
lo. qḋ ꝑpter duriciā coꝛdis eo
rum ꝑmiſſum xp̄us dicit. nō vt
ɔcederet̄ diſſidiū. ſ vt tolleret̄
homicidiū. Permiſit fieri ma
la. ne fierēt peioꝛa. ⁊ hoc ꝑmit
tendo nō dei iuſticiā demōſtra
uit. ſ; ī pctōꝛe minuit culpā.
¶ Querit ⁊ determinat vtru;
ſeruauerūt mandatū legis q̄ d̄ꝛ
nō habebit vxoꝛes plurimas q̄
alliciāt aīam ei᷒. e
¶ S; nūq̄d ſb̄ lege licebat h̄re
plures vxoꝛes. Audi q̄d ſcp̄tu;
eſt ī Deuꝶ. nō h̄ebit vxoꝛes plu
rimas q̄ alliciāt aīam ei᷒. Sup
quē locū ait Aug. Manifeſtu;
eſt ſalomonē h̄ p̄ceptū trāſiſſe.
Dauid āt plures habuit. nec p̄
ceptū p̄terijt. Permiſſu; ē enī
regi plures h̄re. nō plurimas q̄
alliciāt aīa; multiplicitate. Cū
tñ addiꝶ vt nō eleueꝶ coꝛ eius.
alienigenas ꝓhibuiſſe videꝶ.
Verūtñ multiplicatio vxoꝛu;

ſm̄ affectū humanū. ⁊ ſic adhuc q̄r. deſideraꝶ. ⁊ eligitur
mun᷒ ſucceſſionis ⁊ ꝓlis. Vel ſm̄ ꝑmiſſum euāgeliu;
⁊ qm̄ lex euāgelica ꝑmittit ꝑfectō; in p̄ſenti ⁊ gliā in
futuro. ⁊ dona ſp̄ūalia nō carnalia. hinc ē q̄ bene d̄ꝛ nō
q̄riꝶ electio muneris ⁊c̄. ſm̄ intēcō; euāgelij. g ¶ Nō 7
pōt coꝛpus coꝛ/
rumpi ⁊c̄. Vide/
tur illud v̄bum
yſid. manifeſte
falſum. q꞉ multis
virginib᷒ a viris
peſſimis facta ē
iniuria ⁊ coꝛru/
pte ſunt violenꝶ
f Si tu intelligis
de coꝛruptōe pec
cati ſic dicit ma
giſter. Cōtra. oē
pctm̄ ē in li. ar.
ḡ nō eſt in carne
vel in coꝛpe. R̄ᷓ
dōm q̄ iſtud in/
telligiꝶ de coꝛru/
ptione q̄ redun/
dat ī amiſſione;
decoꝛis v̄ginita/
tis. cū ei ſit d̄ ma
gnis bonis. nul Amb. ī li. de virginibus.
lo mō p̄t ginī vl̄
auferri oīno no/
lēti. S; iſte op/
ponit de q̄libet
coꝛruptōe.
h ¶ Sanctius Iſid. 8
eſt moꝛi fame q̄;
ydoloticis veſci
Videtur male di
cere. quia ydolū
nihil eſt in mun
do. Et iterum
nihil eſt rejicien
dum ſicut dici/ Aug. ī li. de bo. cō.
tur. j. ad Thim.
iiij. Et ſimiliter
dicitur. j. ad Co
rinth. x. q̄ de om
nibus licet veſci
¶ R̄ᷓ. dicendu;
q̄ illud intelligē
dum eſt de illo
qui veſcitur ydo
lothicis in reue/
rentiam ydoli.
vel quando ſcit alios propter ignoꝛantiam ſcanda/
lizari. verūtamen propter ſcandalum in articulo neceſ
ſitatis nō eſt ydolothicū dimittendum. ſed cum pꝛote/
ſtatione q̄ nō facit in reuerentiam ydoli eſt, ſumendum
⁊ tunc nō ſcandalizat.

generaliter ꝓhibita ē. Permiſ
ſum ē aūt regi plures h̄re. ſ nō
multiplicare. Veniēte aūt ple
nitudinis tp̄e q̄ xp̄i gr̄a vbiq; ē
dilatata. reducta ē lex nuptiaꝝ
ad p̄oꝛē honeſtioꝛēq; inſtitutio
nē vt vn᷒ vni in figura xp̄i ⁊ ec
cleſie ɔiugaꝶ. f Nec q̄riꝶ electio f
muneris in ſucceſſione generis
ſ in ꝑfectiōe vite et ſinceritate
ſcie. ⁊ v̄ginitas fecūditati p̄fer
tur. ⁊ ſacerdotib᷒ continentia
indicitur.
¶ Determinat que virgitas ē
melioꝛ ⁊ ſanctioꝛ an mentis an
carnis. f
¶ Melioꝛ ē aūt virgitas mētis
q̄; carnis. Vñ amb. Tolerabili
us ē mētē virginē q̄; carnē h̄re.
vtrūq; bonū ē ſi liceat. Si nō li
ceat. ſaltē nō caſti homi ſ deo ſi
mus. Virgo ꝓſtitui p̄t. adulte
rari nō p̄t. nec lupanaria infa
māt caſtitatē. ſ caſtitas etiā lo
ci abolet infamiā. Idē. Nō pōt
caro añ coꝛrūpi. niſi mēs añ fu
erit coꝛrupta. Itē yſid. g Nō p̄t g
coꝛp᷒ coꝛrūpi niſi p̄us animus
coꝛrupt᷒ fuerit. Mūda ei a co
gitatōe aīa. caro nō peccat. In
fine hui᷒ capl̄i apiꝶ quō vex ſit.
niſi aīa p̄us fuerit coꝛrupta coꝛ
pus nō poſſe coꝛrūpi ſc; pctō.
Illḋ etiā auguſtini aduertēdū
eſt. Sic inq̄t ſancti h eſt moꝛi fa h
me q̄; idoloticis veſci. Ita ſan
cti᷒ ē defūgi ſine liberis q̄; ex illi
cito coitu ſtirpē q̄rere. Vñ cūq;
v̄o naſcaꝶ hoīes. ſi ꝑentū vicia
nō ſectēꝶ ⁊ deū rctē colāt. hone
ſti ⁊ ſalui erūt. Semē ei ex q̄licū
q̄; hoīe d̄i creaꝶ ē ⁊ eo maliutē
ti male erit. ſi ip̄; aliq̄ñ malū ē.

AD intelligentiā p̄ſentis diſtinctōis ſcd̄m tria q̄ determīat mgr̄· tria p̄ncipalit̄ q̄runt̄· Primo q̄r de ꝯiūctiā ꝯiugali in antiq̄s· Scd̄o d̄o q̄rit̄ de ꝟginali· Tertio de repudio· Circa p̄mū q̄runt̄ tria· Primo q̄r vtrꝫ ꝯ legē nature ſit habere ꝯcubinā· Scd̄o vtrꝫ cōtra legem nature ſit ꝙ vnꝰ hō habeat plures vxores· Tertio q̄r vtrū deꝰ debuit in h̄ diſpēſare ꝙ licitū eēt hoī habere concubinas·

Queſtio j a

QVod nō ſit ꝯ legē nature habere cōcubinā oſtēdit̄ ſic· q̄ꝛ nō eſt ꝯ legē nature habere ancillā ⁊ ſeruū· Sꝫ ancilla pōt hō vti vt liber· ḡ nō eſt ꝯ legē nature carnalit̄ eaꝫ cognoſcere· ſic ⁊c̄· Itē mulier nō ꝯiugata ⁊ libera hꝫ poteſtatē ſui corpis· ſꝫ q̄ hꝫ rem aliquā p̄t illā dare cui vult ḡ ⁊ ille q̄ acq̄rit licite· licite accipit· q̄ꝛ nulli facit iniuria ḡ q̄ñ de volūtate mulieris ꝓcedit vt cognoſcat eaꝫ ſine pactione cōiugali· cū nō ſit alteriꝰ nec alicui fiat iniuria· vr̄ ⁊c̄· Itē yſid· in· v· li· ethy· ius naturale ē cōe oīm nationū· ſꝫ habere cōcubinā nō ē ꝯ hmōi· ḡ ⁊c̄· Item ꝙ poſſit de iure nature habere eā cū vxore vr̄· q̄ꝛ vir nō hꝫ ſui corpis p̄tātem ſꝫ mulier· ḡ vxore volēte ſuſcipe ſemē de ancilla ſua· tenet̄ vir ancillā agnoſcere· Itēꝫ hoc ip̄m facit exēplū de abraā· q̄ ad petitionē ſare cognouit agar vbi etiā dicit Aug· ꝙ h̄ fecit ſara eo iure q̄ nō hꝫ vir ſui corpis p̄tātem· ſꝫ hoc ē ſcd̄m ius nature· ḡ ⁊c̄· Contra· ſcd̄m oēs leges filij q̄ de cōcubinis ſunt vitupabiles ſunt ⁊ ꝯtumelia ē eis ſic naſci· ſꝫ nō eſt vituperiū niſi p̄cedat īordinatio· ḡ ſi ſcd̄m dictamē nature ē cōtumelia in filijs q̄ ſic naſcunt̄· vr̄ ꝙ in tali actu ſit deordinatio· ⁊ ſic pꝫ·

Itē recta rō dictat ꝙ filiꝰ dꝫ ſuccedere patri· ḡ pena ē filio q̄ñ nō hꝫ hereditatē paternā· ſꝫ ſcd̄m oīm mores ē ꝙ nati de cōcubinis nō ſuccedūt in hereditate paterna· gͦ cū ſilr̄ recta rō dictet ꝙ nō eſt pena iuſta niſi ꝓpt̄ deordinationē culpe· cū nō fuerit in eo culpa poſt generatōēꝫ fuit culpa in generādo· Itē recta rō dictat ꝙ vir ⁊ mulier in actu illo vniunt̄ ⁊ fiūt vna caro· ⁊ ꝙ actꝰ ille ē eq̄litatis· quoniā ſilēs in ſpecie ⁊ natura· Sꝫ vnio ad eq̄litatē nō ē niſi vxoris ⁊ viri· alit̄ nō ſūt eq̄les· ḡ recta rō ſiue dictamē naturale refugit coitū cū cōcubina Item recta rō dictat ꝙ pentes ambo debēt filiū educare· ⁊ ꝙ plus ē poſtmodū in ſenectute filiꝰ dꝫ educare pentes· ⁊ eq̄liter eos educare tenet̄· ⁊ ḡ cū iudicet virū ⁊ mulierem debere cōiungi ꝓpt̄ ꝓlis generatōꝫ· q̄ꝛ ad h̄ data eſt vis generatiua· iudicat̄ eos ex hoc ſil̄r cōuenire ad ꝓlis educationē· ⁊ rurſus ad ꝓlis recipiēde obſequiū ⁊ honoreꝫ vſq̄ꝫ in finē· ḡ iudicat ꝙ nō recte conueniūt· niſi eq̄liter ⁊ inſepabilit̄ ꝯueniāt in actu illo· Sꝫ ſi ſic· tunc vir et vxor ſolū debēt conuenire ḡ ⁊c̄· Itēꝫ ꝙ nō debeat habere concubinā cū vxore vr̄· q̄ꝛ vxor nō p̄t conuenire cū alio viro q̄n cōmittat adulteriū qd̄ ē ꝯ ius naturale· gͦ nec vir cū alīq alia mliere q̄ꝫ cū vxore· Itē ius nal̄e dictat ꝙ hō qd̄ ſibi vult fieri faciat alij· ⁊ nō faciat alij quod ſibi nō vult fieri· Sꝫ maritꝰ ſcd̄m rectā rōnē abominatur ⁊

9 odit ꝙ aliꝰ ſuā cognoſcat vxorē· gͦ ⁊c̄· Rn̄º· dōꝫ ꝙ ius naturale tripl̄r dr̄· ſ· cōiter· ꝓprie· ⁊ magꝭ ꝓpe· ⁊ ſcd̄m hoc tripl̄r diffinit̄ ab yſid· Uno mō ſic· ius naturale ē quod in lege ⁊ euāgelio cōtinet̄· Sic diffinit̄ in p̄ncipio decreti· Si ſic accipit̄ ius naturale· ſic habere concubinā eſt ꝯtra ius naturale· q̄ꝛ ē ꝯ legē ⁊ euāgeliū· Sꝫ ꝯ legē moyſi implicite· q̄ꝛ nō p̄cepit expſſe fornicatorē interfici niſi in caſu· ſicut pꝫ Deut· xxij· tn̄ implicite clauditur ibi non mechaberis· vbi ꝓhibet̄ oīs coitꝰ nō mr̄imonialis· Cōtra legē euāgelicā ē expſſe· nā dic̄ fornicarios nō habere p̄tem in regno dei· j· ad cor· vij· dicit ꝙ habeat vnuſq̄ſq̄ſuā ꝓpt̄ fornicatōꝫ· Rō aūt p̄ceptōis ē ſacrm̄ mr̄imonij quod ē inſtitutū a deo in ſigtōēꝫ ⁊ in curatōēꝫ· In ſignatōꝫ añ lapſuꝫ· ſꝫ in curatōꝫ poſt lapſum· Quia enī corrupta ē illa vis ⁊ deordinata vt dictū ē ſup· adeo ꝙ n̄ erit in actū q̄n regnū oīe puertat̄· nō p̄t fieri poſt lapſuꝫ ſine ſpctō niſi excuſet̄ p mr̄imoniū· iō talit̄ cognoſcere cōcubinā ē peccatū q̄ꝫtū ē de ſe· ⁊ ꝯ legē ⁊ euāgeliū· ⁊ ita cōtra ius naturale cōiter dictū· Scd̄o mō dicit̄ ꝓpe· ⁊ ſic diffinit̄ in p̄ncipio decretoꝝ· Jus naturale ē quod ē cōmune oīm nationū· ⁊ h̄ ius ē quod dictat rō recta· Contra illud adhuc ē cognoſcere ſiue habere ꝯcubinā· ⁊ hoc patet· q̄ꝛ ius naturale dictat ꝙ ꝯueniat vir ⁊ mulier in tali actu ad generatōēꝫ ꝓlis· q̄ vtrīq̄ꝫ ſuccedat· ⁊ cui cōmuniter p̄ſint· ⁊ illa vtrīq̄ꝫ eq̄liter ſubſit· et quoniā actꝰ ille ē cōſilis in ſpecie· et ad generādū cōſilem in ſpecie· dictat natura vt conueniāt in q̄dā eq̄litate· ſꝫ hoc ē cū pater coniūgit̄ illi vt ſit vxor et mr̄ familias· et iō recta rō dictat ꝙ nō conueniāt vt concubine· Sꝫ iſta in multis ē obfuſcata p libidinē· ſꝫ tn̄ ſalua manet in his q̄ nō deprauāt iudiciū p mala opa· Tertio mō dr̄ ius nal̄e ꝓpriſſime qd̄ nal̄a docuit oīa aīalia· et hꝰ n̄ ē ꝯ naturaꝫ nec tn̄ oīno ſcd̄m nal̄am· et h̄ q̄ꝛ q̄dā aīalia bruta ſūt ſꝫ nō oīa q̄ ꝯiūgūt̄ p indiuiduā copulā· vt ſūt turtures· et q̄uiā ſicut vult ph̄s oēs ꝟtutes q̄ ſunt in aīalibꝫ diſpſe in hoīe colligunt̄· ſicut arma oīm aīaliū in manu hoīs· q̄ꝫuis nō oīa alia aīalia habeāt inſtinctū· tn̄ natura hoīs hꝫ· vn̄ ad hoc inclinat̄ recta natura hoīs· vt ſi adheret mulieri ſic adhereat vt ꝓ ipa patrē ⁊ mr̄em deſerat· ⁊ ſic accipiat in copulā indiuiduā· Scd̄m hec igit̄ pꝫ ꝙ hr̄e fornicariā vel ꝯcubinā nō ſolū eſt malū q̄ꝛ ꝓhibitū· ſed ꝓhibitū q̄ꝛ malū· Un̄ cōcedēde ſunt rōnes ad hoc· Ad 10
illud gͦ qd̄ obr̄ ꝙ p̄t vti re ſua ⁊c̄· dōm ꝙ q̄ ad talē vſum accipit̄· ad eq̄litatē accipit̄· et ſi ordinate accipit̄ opꝫtet ꝙ eq̄lis fiat· et iō nunq̄ꝫ recte vtit̄ nec ancilla nec libera niſi cū ea tā q̄ꝫ cū vxore cōtrahat· Ad illud qd̄ obr̄ ꝙ 11
nulli facit iniuriā· q̄ꝛ illa voluit· dōm ꝙ facit iniuriā ſibi ꝓ eo ꝙ ſe deordinādo in corpꝰ ſuū peccat· nā vir facit ſibi iniuriā q̄ꝫuis ipa velit· q̄ꝛ vt frenetica vult malū ſuum· vt ſi aliq̄ vellet vt ſe occideret vel ea abuteret̄ ꝯ naturā· q̄s auderet dicere hoc nō eē malū· Ad illud qd̄ 12
obr̄ ꝙ ius naturale ē cōe· dōm ꝙ q̄ddā magis ē aptum· q̄ddā magis occultū· et ſcd̄m q̄d plus aptum ē cōius· ſcd̄m q̄d minꝰ· et q̄niā iſtud magis eſt occultū· iō minꝰ cōe· tn̄ lex mr̄imonij apud oēs repit̄· Ad illud qd̄ obr̄ ꝙ mu 13
lier hꝫ p̄tātē corpis viri· dōm ꝙ et ſi cetera bona ſint cōmunia· hoc tn̄ bonū dꝫ eē p̄uatū· Un̄ nulli alij p̄t vxoreꝫ ſuā cōicare· nec p̄tātē exigere in alio ſꝫ ſolū in corpe ſuo ſic nec mulier de viro· Ad illud qd̄ obr̄ de ſara· dōm 14
ꝙ abraā nūq̄ꝫ obtpaſſet nec obtpare debuiſſet niſi diuina diſpēſatio interueniſſet· Unde illud quod dicit Aug· nō fuit tota cauſa excuſans· ſed ſignū fuit·

Queſtio ij b

UTrū ꝯ legē nature ſit ꝙ vnꝰ habeat plures vxores· Et ꝙ ſic oñdit̄ auctate· q̄ꝛ Gen̄· iiij· dic̄ glo· de Lamech q̄ habuit duas vxores· p̄mꝰ cōtra morē et naturā adulteriū cōmiſit· ḡ ⁊c̄· Itē rōne vr̄· q̄ꝛ ſcd̄m dictamē nature ē ꝙ vir et mulier q̄ꝫtū ad actū illū pares ſint· ſꝫ vxor illa nō p̄t eē pluriū viroꝝ· ḡ nec ecōuerſo· Itē ſcd̄m rectā rōnem vir tenet̄ vxori debitū reddere· ḡ cū impoſſibile ſit ſiml̄ pluribꝫ reddere· nō p̄t ſe ſiml̄ pluribꝫ obligare· ſꝫ ſi plures poſſet ſimul hr̄e· ſil̄r ſe pluribꝫ obligaret· gͦ ⁊c̄· Itēꝫ q̄d dictū ē hoī a ſua cōſtitutōe ſpectat ad ius naturale· ſꝫ a ſua cōſtitutōe dictū ē relinquet hō p̄rem et matrem et erūt duo in carne vna· gͦ ſcd̄m dictamē nature ē ꝙ tm̄

ſint duo. g° vna vniꝰ ⁊ nō plures. ¶ Cōtra. Aug. dicit et
habet in lra. qñ erat mos hr̄e plures vxores. peccatū nō
erat. Sꝫ mos vel ↄſuetudo ꝯ naturā nō ē approbanda.
nec excuſat a culpa. g° hr̄e plures vxores nō ē ꝯ naturā
Item Augu. dicit ꝙ ꝯ preceptum nō erat. quia nulla
hoc lege prohibitum erat. Sed quod eſt contra ius na
ture ē ꝓhibitū in lege nature. g° ⁊c. Itē rōne vr̄. q2 qđ ē
cibꝰ ad ſalutē indiuidui. h̄ ē ↄiugiū ad ↄſuatōꝫ ſpēi. ſed
licitū ē pluribꝰ cibis vti ad cōſeruatōꝫ indiuidui. g° et
plures vxores hr̄e ad cōſeruatōꝫ ſpēi. Itē cōiūctio ma/
ris ⁊ femie. ē ꝓpt̄ ꝓlis multiplicatōꝫ. ⁊ hec ē ſm dicta/
mē nature. g̃ ſi mulier ſterilis ex natura dictat ꝙ poſſit
ex alio generare. cū vnuſqſqꝫ ꝗtū ē de naṫa appetat ſemē
15 ⁊ ꝓlē relinqre ſup terrā. g̃ nō ē ꝯ ſꝫ ſm naturā. ¶ R°. di/
cēdū ꝙ ſic dictū ē ſup illa diſtinctiōe ꝑſuppoſita. ſi ius
naturale dicat̄ ꝙ ī lege ⁊ euāgelio ſcribit̄. ſic ius natu/
rale ē ꝙ ſit vna vniꝰ. erūt inqͣt duo ī carne vna tā ī vete
riqꝫ ī nouo. Si aūt ius naturale dicat̄ ꝙ rō recta dictat
adhuc verū ē. q2 adhuc dictat natura ſm ꝙ rōnis recte ē
ꝙ nō faciat aliū qđ ſibi nō vult fieri. Sꝫ vir nō vult ꝙ
vxor habeat aliū viꝝ. nec ipe dꝫ velle hr̄e aliā vxorē cuꝫ
in tali actu vt ꝯ viſuꝫ ē ad paria iudicent̄ ⁊ tāqꝫ pares
ↄueniāt. Si dicat̄ ius naturale qđ natura impſſit aīa/
libꝰ. dōm ꝙ nō oībꝰ ſꝫ aliqbꝰ aīalibꝰ brutis impſſit. Sꝫ
tū in natura ē aliqꝫ aīaliū irrōnaliū ⁊ ī nr̄a natura plā
tauit. ⁊ h̄ patꝫ expimēto. eo ꝙ in mr̄imonio ē qdā amor
ſingularis in q̄ nō cōicat alienꝰ. vn̄ naturaliter oīs vir
zelat vxorē ꝗtū ad h̄ vt nullū diligat ꝑter ipm ī actu il/
lo. ⁊ oīs vxor ſilr̄ zelat viꝝ ꝗtū ad h̄. vn̄ ſtante natura
nūqꝫ fuiſſet ibi cōitas etiā ſi cetera fuiſſent cōia. Silr̄
charitate adueniēte q̄ facit oīa eē cōia nūqꝫ facit vxorꝫ
cōem ꝓpt̄ ꝓuatū amorē q̄ dꝫ eē. q̄ etiā eſt ſacrm̄ illiꝰ amo
ris q̄ deꝰ zelat aīam vt nolit eā aliquē aliū diligere. ſic ⁊
aīa a deo nullo mō vult ꝓpt̄ aliā deſeri. ⁊ in h̄ pꝫ ꝙ ſapi/
entia dei q̄ ſe nobis ī nobis oñdit. ⁊ nobiſipis oñdit qđ
agere debeamꝰ in creaturis ſubditꝭ. ſm illud Iob. In/
terroga iumēta ⁊ docebūt te. ſꝫ mens hoīm obfuſcata h̄
nō attēdit. Cōcedēdū igit̄ ꝙ vti pluribꝰ vxoribꝰ ē ꝯ ius
16 nature. ¶ Ad illud g̃ qđ obr̄ ꝙ qñ mos erat peccatū nō
erat. dōm ꝙ mos ille erat approbatꝰ nō ab hoībꝰ tm̄ ſꝫ a
17 deo. vt pꝰ patebit. ⁊ iō pctm̄ nō erat. ¶ Ad illud qđ obr̄
ꝙ nō erat ꝯ pceptū dōm ꝙ vocat pceptū expſſum exteri
18 us ꝑ vocē vel ſcptūrā. ſicut legeꝫ moſaycā. ¶ Ad illud
qđ obr̄ de cibo. dōm ꝙ nō ē ſile. q2 ibi ē vſus rei inferio/
ris. hic vſus paris. ⁊ iō vniꝰ. alioqn ſupior fit. Preterea
19 ibi ē mutuꝰ amor. ⁊ iō mutuꝰ zelꝰ. ⁊ iō ſingularitas. Ad
illud qđ obr̄ ꝙ ē ad multiplicatōꝫ talis actꝰ. ē etiā dōm
ꝙ et ſi natura dicet ꝓlem eē multiplicādā. tñ dictat de
bite ⁊ ordiate. et ita ꝙ nulli fiat iniuria. et iō magis ceſ/
ſandū ē a generatiōe ꝓlis qꝫ iniuriā inferre alicui. et iō
nec vxorē aliā duci. Itē et ſi natura dicet qrēdo bonuꝫ
cōmodi. nō tñ ꝑiudiciū boni honeſti. ⁊ honeſtas ↄſiſtit
in rectitudine iuſticie et obſuatōe fidei. ſꝫ bonū cōmo/
di ē in fecūditate ꝓlis. hinc ē ꝙ ad ꝓlem generādā non
dꝫ alia vxor adduci niſi deꝰ diſpēſet.

¶ Queſtio iij c

¶ Utrū deꝰ debuerit diſpēſare ꝙ licitū eēt hr̄e ↄcubinas
Et ꝙ licꝫ hr̄e plures vxores et nō debuerit diſpēſare vr̄
q2 conditor nature nō facit ꝯtra naturā. nec ꝯ ius nature
ſꝫ hr̄e plures vxores et plures ↄcubinas ē ꝯ ius natu/
re. g̃ ⁊c. Itē nūqꝫ deꝰ diſpēſauit ꝙ vna eēt pluriū viroꝝ
g̃ cū magis ſufficiat vna mulier pluribꝰ viris qꝫ econuer
ſo. nō debuit diſpēſare ꝙ vnꝰ vir eēt pluriū. Itē in inſti
tutōe mr̄imonij et eiꝰ cōfirmatōe dr̄ ꝙ erūt duo in carne
vna. et Math. xix. ſup illud adherebit vxori. Glo. nō
vxoribꝰ. g̃ ſi deꝰ cōtra ſuā inſtitutōꝫ nō debuit facere. vr̄
det̄ ⁊c. Itē diſpēſatio recta dꝫ eē ꝓpt̄ maiꝰ bonū. ſꝫ cum
vnꝰ hꝫ duas. h̄ nō ſaluat̄ bonū fidei. q2 cognoſcit aliam
vxorē. cū tñ mulier nō cognoſcat aliū viꝝ. Nec etiā bo/
nū ſacri. q2 xp̄s vnicā hꝫ ecclīam ſponſaꝫ nō plures. g̃ vr̄
ꝙ male ſit diſpēſatū. Itē ſi oīs diſpēſatio dꝫ eē ꝓpter ali
quā cām. qro q̄ ſit illa. Si multiplicatio ꝓlis ad cultū
dei. cū iſta cā oīm tpe ſtet. q2 cultꝰ dei ē multiplicādꝰ. g°
in oī tpe dꝫ iſta diſpēſatio ſtare. Itē vr̄ ꝙ iſta diſpenſa/
tio ſe extenderit ad ſolos pr̄es. q2 Deut. xvij. dr̄. nō ha/
bebit vxores plurimas q̄ alliciāt animū eiꝰ. h̄ dr̄ de re/
ge. g° multo fortiꝰ aliis ē iſtud ꝓhibitū. Cōtra. ꝙ diſpē
ſatū fuerit videt̄. q2 abraā ſilr̄ cū vxore habuit ↄcubinaꝫ.
et tñ nō rephēdit̄. imo dñs approbauit cū dixit de yſma
ele. ꝙ ipm faceret creſcere. g° cū h̄ nō liceret ꝑ naturā di/
ſpenſatū ē g̃ cū eo. Itē iacob habuit duas vxores ⁊ du/
as ↄcubinas. ⁊ ↄſtat ꝙ h̄ placuit deo. q2 ſemē qđ ex oī/
bus accepit ē approbatū. g° cū eo fuit diſpēſatū. Itē da
uid habuit plures vxores et ↄcubinas ⁊ tñ nō rephen/
dit̄. g° diſpenſatū ē cū regibꝰ. Itē helkana habuit plu
res vxores. ⁊ tñ nō rephendit̄. g° vr̄ ꝙ cū oībꝰ ſit diſpē
ſatū. Itē lex ſupponit tāqꝫ licitū Deut. xxj. ſi habuerit
hō duas vxores. vnā dilectā ⁊ alterā odioſaꝫ. nec h̄ nō
redarguit. g° oībꝰ erat licitū. g° cū oībꝰ diſpēſatū. Que
rit̄ igit̄ quō ⁊ qñ ſit diſpēſatū. ⁊ vbi expſſum. ⁊ q̄re tūcꝫ 20
nō mō. ⁊ ꝗtū ſe extēdat. R°. dōꝫ ꝙ ad diſpēſatōeꝫ ad h̄
ꝙ debite fiat. ⁊ ↄueniēter hō ea vtat̄. iſta qttuor ſunt cō
currētia. ſcꝫ neceſſitas. cōgruitas. vtilitas. et honeſtas
⁊ iſta qttuor ſunt hic. Primū qdem congruū fuit illud
tps diſpēſationi. qm̄ tps fuit figure. et qm̄ tps genera/
re debebat liberos ⁊ filios ꝑ baptiſmū. ⁊ in eccleſia ca/
tholica. et in hereticis diuerticulis. iō in figura debuit
ꝓcedere mr̄imoniū ſiue generatio ex libera et ex ancilla
Et rurſus qm̄ inter illos q̄ ab hereticis baptizant̄ qdā
hereſim ſequūt̄. qdā ad eccleſiā reuertunt̄. iō vtriuſqꝫ fi
gura ꝓceſſit. Primi in yſmaele de q̄ dictū eſt Gen. xxj.
eice ancillā et filiū eiꝰ. Scdi in ancillis iacob quaꝝ filij
ſunt inter liberos cōputati. Hoc habet̄ ab Aug. in li.
de baptiſmo. Fuit g̃ tpis congruitas. Fuit etiā neceſſi/
tas. q2 pauci erāt deū colētes. ⁊ vt cultꝰ diuinꝰ nō periret
neceſſe fuit vt filios multiplicarēt. ⁊ ↄtingit ꝙ vxores
ſteriles haberēt. iō neceſſitatē habuerūt tūc plures habe
re. Fuit etiā vtilitas. q2 filij erudiebant̄ a genitibꝰ. ⁊ mo
res patrū ſuabāt. et iō ꝗto plures. tanto cultꝰ dei erat
celebrior. et ideo erat tunc vtile multos ꝓcreare. Fuit
etiā honeſtas. q2 nō affectu libidinoſo ſed caſto. nō affe
ctu adulterij ſꝫ mariti etiā ↄcubinas cognoſcebant. In
cuiꝰ rei teſtimoniū de abraam dicit̄. ꝙ nō ipe accepit an
cillam ſed vxori obediuit. ⁊ cū ea debitū ei reddit. et affe
ctu viri cognouit. et iō dr̄ Gen. xvj. ꝙ ſara dedit agar ī
vxorē abraꝫ. nō q2 fuerit vxor q2 poſtmodū fuit eiecta
ſꝫ vt ſignificet̄ ꝙ eo affectu eā cognouit q̄ et vxorē. Un̄
Aug. xvj. de ciui. dei. viꝝ femīs viriliter vtentē. vxo/
re tꝑanter. ancilla obtꝑanter. nulla intꝑant̄. Ex h̄ patꝫ
ꝙ hec diſpenſatio nō ſe extendit ad tps nature inſtitu/
te nec gratie. q2 in natura inſtituta nō erat tpus figure.
nec neceſſitas ſterilitatis. Simil̄r in tꝑe gratie ceſſa/
uerunt figure. et oēs vocant̄ ad xp̄i culturā. et multi
plicatum eſt genus humanū valde. Rōne vtilitatis nō
ſe extendit ad tps abrae. q2 ei nō multiplicabant̄ ad cul
tum ſed ad malū. quia imitatores erant paternoꝝ ſcele
rum. et ideo deleti ſunt cum terra. Ratione vero hone
ſtatis ad illos ſolos ſe extendit qui vxoribus et concu/

binis ſponter et ad cultum dei multiplicandum ſciebāt
⁊ volebant vti. aliter ei is diſpenſatio nō valebat. Iſta
aūt diſpenſatio facta ē diuina inſpiratōe in patriarchis
⁊ rege dauid. qñ vtriſq; de ſemie facta ē repromiſſio. et
q2 iſta erant capita ⁊ imitandi erant, tanq; ſcti intellexe
runt recte diſpenſationē hāc ad oēs extēdi q erant imi/
tatores eoꝝ in caſtitate. ⁊ mos fuit ex h introductus dur/
rans vſq; ad xpi aduentū. Sȝ tunc ceſſauit cōgruitas ⁊
neceſſitas vt viſum ē. Vñ oībus q̄bus licuit. licuit ſolū
ex diſpenſatione q fuit p inſpirationē. ⁊ h dicit extra de
diuor. in q̄dam decretali Innocētij. vbi dicit q nūq; li
21 cuit alicui niſi diuina inſpiratōe. ¶ Ad illud qd obr q
deus nō facit ꝯ ius nature. dōȝ ē q nō pt ꝯtra ius natu
re qd ordinat in ipm. ſȝ ꝯ ius nature qd ordinat ad pri/
mum pt. nō tm̄ facit ꝯ ſed ſupra. quia rō recta ſic dictat
hoc nō eſſe faciendū. vt cum dicit in ei⁹ oppoſito deo eē
22 obediendū. ¶ Ad illud qd obr q vna ſit pluriū. dōȝ q
ſi vna ſit pluriū nulla eſſet vtilitas. q2 vnus pt fecūda/
re plures ſȝ nō vna a pluribꝯ. Eſſet etiā damnū. q2 deſe
ctus tranq̄llitatis. nō eī poteſt cū pace vn⁹ duobꝯ dñis
ſeruire. ſicut vnus dñs duobꝯ ſeruis imparē. et vir ca/
put eſt ⁊ dñatur mulieri. Deeſſet etiā bonū ſacri. quia
vna aīa nō duobꝯ viris. ſed xps multis copulat aīabꝰ
Et ampli⁹ eſſet incertitudo plis ⁊ cōfuſio hereditatis.
23 ¶ Ad illud qd obr q de⁹ inſtituit q duo. dōm q verȝ ē
tpe legis nature ⁊ tpe gratie. Sȝ ex cauſa tpe legis debu/
it diſpenſare. nec facit ꝯ ſuā inſtitutionē ipe qui rem in
24 ſtituit. cū p loco ⁊ tpe diſpenſat. ¶ Ad illud qd obr q
diſpenſatio dȝ eſſe ppter maius bonū. dōm q bonū p
lis adeo neceſſariū eſt vt ppter ipm vellet deus i aliquo
detrahi bono fidei ⁊ ſacri. nō tñ oīno. q2 tūc aliqui fideȝ
25 ſeruabāt. ⁊ rō ſignationis ibi manebat. ¶ Ad illud qd
obr q multiplicatio plis nō eſt cauſa. dōȝ q imo. quia
cultus dei creſcebat tunc nō p vocationē ſed p ſucceſſio
nem. quia illis tm̄ fuit lex tradita. ⁊ iō tunc erat oportu
26 num. ¶ Ad illud qd q̄ritur ad quos ſe extendebāt. di/
cendū q rōe inſpiratōis tm̄ ad pres. ſȝ rōe honeſte imi/
tationis ⁊ moris deriuatū ē ad poſteros q vxoribꝯ vtili
ter vti ſciebant. Qd ergo obr q regibꝯ erat phibitū. di/
cendū q nō fuit phibitū ne haberēt plures. ſȝ vt nō ha/
berent plurimas. nō dicit etiā illud ſimpliciter. ſ; cū de
terminatōe. q allíciant animū ⁊ tales erant alienigene.

Onſequēter q̄rtum ad ſcd́m articulū q̄rit de ꝯti
nētia virginali. ⁊ circa hoc tria q̄runt. Primo
q̄rit de ipa virginitate q̄tū ad gen⁹ ſuū. Scd́o de
compatōe ꝯtinētie virginalis ad mrimoniū ſiue ꝯiugiū.
Tertio de virginitate p compatiōnē ad pmiū.

¶ Queſtio j d

¶ Utrū virginitas ſit vtus. Et q ſic videt p diffinitionē
virtutis. q2 vtus ē bona q̄litas mētis ⁊c. Et p diffiniti
onē pbi illud idē. Item h oſtendit p diffinitionē virgi/
nitatis quā ponit Aug. dicens. Virginitas in carne
corporali incorruptionis ppetue eſt meditatio. Sȝ me
ditari incorruptionē ppetuā hoc eſt maxime arduum ⁊
difficile. ⁊ tale eſt virtutis genus. Item hoc idē videt
rōne. q2 abſtinere a coitu illicito eſt virtutis. ſed diffici
lius eſt ab omī coitu abſtinere q; ab illicito. ergo ſi illō
eſt virtutis. multo fortius iſtud. Itē in virginitate me/
retur nō tm̄ aureā ſed etiā aureolā. ſed omē meritū cō/
ſiſtit mediante virtute vel dono. vel beatitudine. ergo
⁊c. ¶ Contra oīs virtus q nō eſt in fine in medio con/
ſiſtit. Sed virginitas conſiſtit in extremo. q2 oīno ab/
ſtinet. g ⁊c. Item actus oīs vtutis eſt i pcepto. quia ſūt
neceſſario ad ſalutem. Sed actus virginitatis nō ē in
pcepto. ergo virginitas nō eſt virtus. Item nulla vtu/
te quis male vtit. vt pȝ. ſed virginitate ꝯtingit male vti.
vt pȝ de fatuis virginibus Math. xxv. Item omēs vir
tutes ſunt ꝯnexe. vnde qui habet vnam habet omnes.
ſed hoc nō ē de virginitate. g ⁊c. Item nulla virtus ex/
pellitur vel amittit niſi per viciū ⁊ peccatū. ſed virgi/
nitas pditur ſine peccato in hijs que violenter corrum
punt. g ⁊c. Si tu dicas de hijs q nō amittūt. obr de hijs
q tranſeūt de ꝯtinētia virginali ad ꝯiugalē q virginita
tem pdunt ſine culpa. Itē oīs virtus pdita recuperatur
per pniam. q2 ex gra in qua eſt oīs vtus. Sȝ virginitas
pdita nūq; recupat. g ⁊c. ¶ Rº. dicēdū q cōtinētia vir/ 27
ginalis ſiue virginitas tria dicit. Primū eſt abſtinen/
tia ab omni coitu illicito. Secūdū ē ꝯtinentia ab oī coi
tu licito. Tertiū ē integritas mentis ⁊ carnis. Quātū
ad pmū dicit habitū. q̄rtum ad ſecūdū dicit virtutis ſta
tum. q̄rtum ad tertiū dicit decorē. vñ virginitas ē habi
tus ꝯtinentie pfectus ⁊ decorus. Cōcedende igit ſunt
rōnes pbantes virginitatē virtutē eſſe ſm illud q no/
minat habitū. Que vo obijciunt in ꝯtrariū oīa pcedūt
rōne ſtatus vel decoris. ⁊ q̄rtum ad hunc ſtatum ad ex/
tremū tendit. Rōne etiam ſtatus non ē in pcepto. rōne
cuius ſtatus pt perdi p deſcenſum ad inferiorē ſtatū ra
tione cuius ſtatus nō ē alijs ꝯnexa. Rōne vero deco/
ris contingit q pdatur hoīe inuito. Contingit etiā ſu/
perbe ⁊ male vti. Contingit etiā vt amiſſa nō poſſit re
cupari. Quātū vo ad illud quod ē ibi habitus ſubſtra/
ti. oēs conditiones virtutū in ea reperiunt. ⁊ ſic patēt
oīa pter pmū quod obijcit de medietate. q2 ita ſilr poſſȝ
opponi de ꝯtinentia viduali. Et ppterea dicendum q 28
qñ dicit q virtus ꝯſiſtit in medio. hoc nō ē intelligen/
dum reſpectu obiecti. q2 ſic nullus eſſet caſtus niſi cog
ſceret medietatē oīm mulieꝝ de mūdo. q2 illud ē mediū
inter aliquā ⁊ nullā. Sed iſtud intelligitur vt ſic medi
um teneatur. vt virtus ſit mediū circa delectationes ⁊
triſticias. nam qui oīno nihil ſentit de paſſionibꝯ car
nis hic inſenſibilis iudicat. ⁊ hoc habet p naturaȝ. qui
vero oīno eis conſentit hic luxurioſus ē. qui vero exci/
tat ſed tñ nō ꝯſentit talis virtuoſus ē. ⁊ hoc oīno bene ē
in virginibꝯ. q2 aliquo modo caro excitat q̄uis nō ita
ſicut in corruptis. hoc aūt intelligitur loquēdo ſm vir/
tutes politicas ⁊ naturam lapſam. nam per ſupabun/
dantem gratiam poteſt eſſe q nō ſentiat. ⁊ tñ vtutē ha/
beat vt patȝ in xpo ⁊ eius mre dulciſſima.

¶ Queſtio ij e

¶ De compatōe ꝯtinētie virginalis ad mrimoniū ſiue
ꝯiugiū. ⁊ q virginitas ſit melior ⁊ pfectior vr. q2 vtus cō
ſiſtit circa difficile ⁊ arduū. g circa maius arduū maior
vtus. ſed magis arduū ē oīno abſtinere a coitu q; aliqñ
tm̄. g maioris vtutis. Itē opa pfectiōis ſunt in ꝯſilio. ⁊
pfectionis vo in indulgentia. Sȝ virginitas ē in ꝯſilio.
matrimoniū in indulgentia. g ⁊c. Item cui debet fruct⁹
maior illud ē maioris virtutis. ſed continentie virgina
li debet fructus centeſim⁹ ſicut dicit Math. xiij. in glo.
ꝯiugali. xxx. g ⁊c. Itē qd ſilius ē ſtatui glie. ē perfecti⁹.
Sȝ ꝯtinentia virginalis ē ſilior ſtatui glorie. quia ibi eſt
incorruptio. ibi nō nubunt. Unde Hiero. dicit q ange
lis ē cognata virginitas. ergo ⁊c. ¶ Cōtra Aug. de bo
no coniugali nō ē impar meritum in iohanne qui nul/
las expertus ē nuptias. ⁊ in abraam qui filios generauit
Item Aug. de bono viduali. In continentia coniuga
li bene vtit bō malo. qui ꝯcupiſcentiā reſtringit in con
nubio. Sed laborioſius ē bene vti malo q; bene vti bo/
no. ergo ⁊c. Item ratione videt. Si optimum i illo ge

nerē melius ē optimo. ⁊ hoc illo ſimpliciter meliꝰ. Sꝫ
optima fecūditas melior eſt omni integritate. vñ meliꝰ
eſt in btā v̓gine q̄ eſt mr̄ q̄ꝫ q̄ v̓go. ergo ſimplr̄ fecūditas
melior virginitate. Sed fecūditas eſt ī coniugio. ḡ. ⁊c̄.
Itē qđ ad plura valet ⁊ magis facit ad pfectionē glie il
lud eſt meliꝰ. ſꝫ ↄtinētia ↄiugalis nō tm̄ pdeſt cōtinen
tibꝫ ſꝫ etiā filijs generatis. facit etiā ad pfectionē nume
ri electoꝝ. Sꝫ v̓ginalis ſibi ſoli pdeſt ⁊ pfectionē electo
rū nō accelerat. ḡ. ⁊c̄. ¶ Itē terra ſterilis ē iuſte maledi
cēda. ſꝫ v̓ginitas facit vētrē ſterilē. ergo merito eſt male
dicēda. nō ergo melior. ¶ Itē ſi homo ſteriſſet nō minꝰ
pfectas habuiſſet virtutes. Sed tūc non eſſet v̓ginitas
ſꝫ tm̄ cōtinētia cōiugalis. ḡ ↄtinētia ↄiugalis ē ↄtinen
tia perfectiſſima. ergo virginitas nō ſuperexcellit. immo
29 exceditur. ¶ Rᵒ. dōm q̄ ſicut tactū eſt ī virginitate eſt
tria ↄſiderare. ſcꝫ habitū. ſtatū ⁊ decorē integritatꝫ. Si
loquamur q̄ꝫtū ad habitū. ſic ſe habent vt excedentia et
exceſſa. q̄ ex maiori v̓tute pōt ↄtinere etiā coniugata q̄ꝫ
v̓go ⁊ ecōuerſo. Si aūt loquamur q̄ꝫtū ad decorē ſic ſep
v̓ginitas pfertur ↄtinentie ↄiugali. q̄ ibi eſt corruptō
feda. hic aūt eſt incorruptio ſctā. Si aūt q̄ntum ad ſta
tum. tūc eſt loqui dupliciter. aut ſm idē tps. aut ſm di
uerſa. Si ſm idē dupliciter. Aut ſm tēpus legis aut
ſcđm tempꝰ grē. Si ſm tps legis. ſtatus cōtinentie cō
iugalis oīno pfertur. ⁊ ſtatus virginitatis phibetur. ⁊
ſterilis maledicit̄ ⁊ ī cōtumelia hr̄. Si ſm ſtatū gratie.
vbi nō requirit̄ fecūditas ventris ſꝫ ſāctitas ⁊ incorru
ptio ⁊ puritas mentis. v̓ginitas pfertur cōtinētie cōiu
gali. Si aūt ſm diuerſa tpa loquimur. vtpote ſi conti
nentie ſtatū cōſideremꝰ in tpe legis. ⁊ virginitatis ī tē
pore gratie. ſic vnuſquiſq̄ꝫ in ſuo optimus. Sic ſtatus
ſtatui nō prefertur. nec meritū merito. dū tamē ſit cha
ritas equalis. Et hoc eſt quod dicit Augꝰ. q̄ celibatꝰ
iohānis nō pfertur cōiugio abrahe. Rōes igit̄ pbātes
q̄ ↄtinentia virginalis eſt dignior. pcedūt rōne ſtatuū
30 relatoꝝ ad tēpus grē. vel rōe decoris virginitatꝫ. ¶ Ad
illud qđ obr̄ in ↄtrariū de auctoritate auguſtini. dōm
31 q̄ loq̄tur ſm ſtatus diuerſos ſcꝫ legis ⁊ gratie. ¶ Ad
illud qđ obr̄ q̄ laborioſus ē ⁊c̄. dōm q̄ verū ē ceterꝭ pa
ribꝰ. ſꝫ licet actiua ſit laborioſior. non tm̄ melior. q̄ alia
32 purior. ¶ Ad illud qđ obr̄ q̄ optima fecūditas eſt me
lior ⁊c̄. dōm q̄ hoc verū eſſet ſi fecūditas illa eſſet p ac
tū cōiugalem. ſꝫ nō fuit ideo nihil ad cōiugiū ex h̄. imo
33 magis ad cōmēdationē virginitatis. ¶ Ad illđ qđ ob
ijcit̄. qđ valet ad plura eſt meliꝰ. dōm q̄ hoc ē verꝫ ſi eq̄
intenſe valeat. Sꝫ aliq̄d intenſe valet ad vnū qđ pua
34 let remiſſe valēti ad plura. ¶ Ad illud quod obr̄ q̄ ter
ra ſterilis eſt maledicēda. dōm q̄ verꝫ eſt ſi ſterilis eſt a
fructu quē tpe illo dꝫ pducere. Sꝫ tpe gratie nō querit̄
fructus vētris ſꝫ mētis. nō corpalis ſed ſpūalis. ¶ Ad
35 vltimo obr̄ loq̄tur de habitu. et hoc verū eſt. de ſtatu aūt
nō eſt verū. aliquē enī ſtatū patientie ⁊ tempantie con
tingit habere nobiliorē ⁊ fortiorē poſt lapſū.

¶ Queſtio iij. f

De v̓ginitate p cōparationē ad p̄miū. ⁊ dr̄ coīter q̄ p̄miū
v̓ginitatis ē aureola. ⁊ hoc pbatur p figurā. Exo. xxv.
vbi p̄cep tū eſt fieri ſupra magnā coronā. aliā paruam co
ronulā. ⁊ ſm hāc figurā duplex eſt p̄miū. vt dicūt ma
giſtri. Subſtātiale ⁊ hoc dr̄ aurea. ad ſimilitudinē mḡ
ne corone. Et accidentale hoc dr̄ aureola ad ſimilitudi
nem pue. Si ergo coronari dꝫ illa corona aīe decora. ⁊
maxime chriſti ſponſa. ⁊ talis ē v̓go. ergo ⁊c̄. Itē h̄ oſtē
ditur p ſcp̄turā Apoca. xij. mulier amicta ſol. ⁊ i capi
te eius corona. xij. ſtellarū. ſi hoc de btā virgīe recte ex
ponitur. ſicut xp̄s vincentibꝫ coīcat thronum. ſic bea
ta virgo pfecte continentibꝫ coronā. ſic ⁊c̄. Itē corona
debetur certanti. ſꝫ maxima pugna eſt ī carne. ergo qui
ipſam pfecte vincit ⁊ notabiliter. dꝫ notabiliter corona
ri. Sꝫ pfecte vincūt v̓gines. ergo ſunt notabiliter coro
nādi. ergo aliquā coronā habebūt quā nō habebūt con
iugati. Sꝫ ↄ oīme meritū charitatis ē. ergo ⁊ p̄miū. ḡ ſi
charitas oēs v̓tutes mouet. ⁊ oībꝫ coīcat meritū. ḡ ⁊ p̄
miū. ergo nullū p̄miū ē reddendū virginitati magis q̄ꝫ
alij v̓tuti. Si dicas q̄ verꝫ ē de p̄mio ſubſtātiali. Cōtra
nullū p̄miū debetur ei q̄ caret charitate. nec ſubſtātiale
nec accidētale. ergo oīme p̄miū debetur charitati. Item.
ſi virginitati debetur aliq̄d p̄miū ſupadditū. aut hoc ē
rōe difficultatis. aut rōe pfectōis. Si difficultatis. ſed
difficilius ē ſuā volūtatē oīno abnegare ⁊ p chriſto mē
dicare q̄ꝫ continentiā ſeruare. ergo multo fortius tali ac
tu debet̄ aureola. Si rōne pfectōis. ſꝫ multo pfectius
eſt diligere inimicos. ḡ ⁊c̄. ¶ Itē ſi v̓ginitati debet̄ p̄e
miū ſpāle. aut ergo rōne incorruptōis carnis aut men
tis. Si carnis. ergo violēter corrupta nō hīret aureolā
cuiꝰ ↄtriū habet̄ p verbū lucie. ſi inuitā me violauerꝭ ca
ſtitas mihi duplicabitur ad coronā. Si ſm incorrupti
onē mētis. aut q̄ nunq̄ꝫ corrupta. aut q̄ repata. Si q̄
nunq̄ꝫ corrupta. tūc ergo pauciſſimis debet̄ aureola.
⁊ etiā nō btō iohi. q̄ voluit nubere. ſicut dr̄. ⁊ tm̄ eiꝰ vir
ginitas multū cōmendat̄. Si q̄ repata. ergo q̄ꝫtumcū
q̄ꝫ fuit luxuriatus. dūmodo pfecte peniteat hēbit aure
olā. Si ſm vtrūq̄ꝫ adhuc maius incōueniens. q̄ nulli
aut paucis aureola debet̄. Itē cū v̓ginitati debeat̄ fru
ctus centeſimꝰ. ⁊ ↄſtat q̄ h̄ nō ē p̄miū ſubſtātiale ſꝫ acci
dētale. videt̄ ergo q̄ idē ſit aureola qđ fructus. ſꝫ cū fru
ctus cōueniat ſtatui virginali. q̄re nō aureola. quare er
go diſtīa. ¶ Rᵒ. dōm q̄ triplex p̄miū legimꝰ ī ſcp̄tura. ſ. 36
p̄miū auree. p̄miū qđ ē fructus. ⁊ p̄miū aureole. diſtin
guit̄ aūt a diuerſis h̄ diuerſimode. Dicūt enī quidā. q̄
p̄miū auree debetur radici charitatis. p̄mium fructꝰ de
betur rōne refrenatōis pnitatis. ſꝫ aureola rōne incor
ruptōis. Q̄ enī charitas influit ī oēs v̓tutes. ideo aurea
oīm v̓tuti et actui debet̄. Et q̄m vis cōcupiſcibilis q̄ꝫtū
ad gn̄atōꝫ ē corrupta ⁊ infecta. ideo ī ipa viget pnitas
ideo ſoli ↄtinētie q̄ illā refrenat p̄miū fructꝰ debet̄. Q̄ v̓o ī
corruptō attēditur q̄ntū ad fidē ↄ fermētū erroris ⁊ fal
ſitatꝭ. ⁊ q̄ꝫtū ad carnē ↄ voluptatē ⁊ q̄ꝫtū ad ↄſtātiā vſꝫ
ad mortē. ideo tribꝰ actibꝰ debet aureola. ſ. pdicatōi. ↄtinē
tie virginali ⁊ ipi martirio. Vñ ſm hos aurea ē gaudi
um de deo. fructus de pnitatꝭ reſtrictōe. ſꝫ aureola gau
diū de incorruptōe. Sꝫ hec poſitō nō videt̄ ↄueniens
q̄m incorruptio nō tm̄ eſt in his quibꝫ debetur aureo
la. ſed etiā in iuſticia q̄ eſt ppetua ⁊ imortalis. ⁊ in cha
ritate q̄ nunq̄ꝫ excidit. ⁊ ideo modus iſte ſumendi nō vi
detur ↄueniēs. Aliter dicūt alij q̄ p̄miū auree debetur
ipſi radici charitatis. ſꝫ fructꝰ rōne difficultatis. ⁊ au
reola rōne pfectōis. vnde q̄ difficultas maxima in con
tinendo omino. imo q̄ddā martyriū. ⁊ ſuſtinendo terri
bilia que mortem inducūt. ideo fructus debet̄ martiribꝫ
⁊ ↄtinentibꝫ. pfectio v̓o maxima eſt ī actibus tribꝫ ipſi
us anime. ſcꝫ. ratōnalis. cōcupiſcibilis. ⁊ iraſcibil. Et
hoc duplr̄. p ↄuerſionē ad deū. ⁊ ita debet̄ eis pfectō au
ree. Et p compationē ad bonuꝫ inferius. ⁊ ita debetur
aureola q̄ eſt diminitiuū. q̄ eſt remuneratio ī bono cre
ato ⁊ ſm actū perfectum triplicis potentie aſſignatur
vel redditur aureola. Nam perfectiſſimus actus rōna
lis per compationem ad inferius eſt veritatem fidei p̄
dicare. concupiſcibilis carnē omino a coitu refrenare.

traſcibilis mortē ſuſtinere. ꝛ iō trib⁹ debetur aureola tri/
plex. Sȝ adhuc poſitio iſta nō videt̄ oīno conueniēs.
q: rōe pfectōis oīa relinq̄re. ꝛ ſeipm abnegare. ſicut pdi
care ꝛ omnino continere nō videt̄ q̄ ſcḋm pfectionē vl̄
rōne pfectōis v̄ginitati debeat̄ aureola. Aliter igit̄ di/
cendū q̄ ſicut dictū ē ſupra q̄ in v̄ginitate tria conſide/
rātur. ſcȝ habitus. ſtatus. et decor. habitui rn̄det aurea
ſtatui fructus. Sed decori integritatis aureola. Et
q̄ habitui aurea h̄ nō eſt dubiū. Q̄ v̄o ſtatui fruct⁹ hoc
pȝ ſic. q: fruct⁹ maior ꝛ minor quē ponit dn̄s in euāge/
lio attēdit̄ ſm nobilitatē terre. ſic fruct⁹ maior et minor
ſm ſtatū. Eſto eī q̄ tres ī trib⁹ ſtatib⁹ ɔtineāt ſm q̄ me/
li⁹ pn̄t. adhuc excedit ɔtinētia vidualis ɔiugalē. ꝛ v̄gi/
nalis viduālē. Un̄ q: in ɔtinētia marie ſtat⁹ diuerſi cō/
ſiderant̄ ꝛ ſm illā diſtinguunt̄. iō ſoli ɔtinētie p̄miū fru
ctus aptat̄. nō q̄n ꝛ alijs poſſit aptari. ſiē diuerſos ſta/
tus aſſigre. Q̄ āt aureola rn̄deat alicui decori exteriori
pȝ. q: aureole aſſignāt̄ hūs actib⁹ q̄ cōſiderāt aliq̄d extri/
ſecū. vtputa qḋ ē infra. vt corp⁹. vel qḋ ē iux̄ vt prim⁹
quē ɔuertit. ꝛ ad patriā p bonā doctrinā ducit. Un̄ de/
cor q̄dā erit doctorib⁹ de ɔuerſis p ipos. ꝛ q̄dā etiā decor
ꝛ gaudiū erit martyrib⁹ ī corpe q̄ ſe p xp̄o paſſionib⁹ ex/
poſuerūt. q̄dā decor v̄ginib⁹ in corpe qḋ p xp̄o incorru/
ptū ſeruauerūt. ꝛ ille decor vel gaudiū de illo decore au/
reola recte ḋr. Credo tn̄ meli⁹ q̄ ille decor aureola dicat̄
q̄ȝ gaudiū. q: oēs gaudebūt de decore. nō tn̄ oēs hēbunt
aureolā. Sȝ vt totū vnū dicāt. meli⁹ ē dicere q̄ vtrūq̄ȝ
ſcȝ decor cū gaudio ꝛ gaudiū cū decore. Hijs viſis patēt
37 obiecta. Q̄ḋ eī obī q̄ debet̄ radici charitat̄ oē meritū
dōm q̄ vez ē de p̄mio ſubali. de accidētali nō ē vez p̄mo
ꝛ p ſe. ſȝ nō ſine illo. Un̄ ē cā ſine q̄ nō. Silr̄ pȝ q̄re v̄gi/
nitati debet̄ aureola. n̄ rōe pfectōis. ſȝ rōe decoris. Rōe
pfectōis ſtat⁹ debet̄ fruct⁹ centeſim⁹. ſȝ rōne decoris aure
38 ola. ¶ Ad illud qḋ q̄r rōne cui⁹ incorruptōis debeat̄ au
reola. triplex ē ad h̄ opinio. Quidā eī dicūt q̄ cū meri/
tū ɔſiſtat in aīa. q̄ incorruptōi mentis debeat̄ aureola.
Silr̄ pfecte volūtati ſuſtinēdi mortē p xp̄o. ꝛ hoc ɔfir/
māt p illud qḋ ḋr de btō martino. o btā aīa. quā ꝛ ſi gla/
dius pſecutoris nō abſtulit. palmā tn̄ martyrij nō amī
ſit. Sȝ iſta poſitio nō vr̄ ɔueniēs. q: q̄ȝtūcūq̄ȝ velit ali/
q̄s p̄dicare niſi exeat̄ in op⁹ nō credo q̄ habeat aureolā
Un̄ illud btī martini de p̄mio eēntiali intelligendū ē. q:
cū illis fuit martyrib⁹ ꝑꝑ̄ magnitudinē charitat̄. Alia
opinio ē q̄ debet̄ actui exteriori. Un̄ ſi aliq̄s nō marty/
rizet̄ actu. nō hēbit aureolā. Silr̄ ſi auferat̄ v̄ginitas vi
olent̄ pdit̄ aureola. Un̄ leo pap dic̄ q̄ corrupte p violē/
tiā ſe nō audēt ſacr̄ v̄ginib⁹ cōparare. nec etiā annulo
deſpōſat̄. ꝛ ſm hos q̄ȝtūcūq̄ȝ hō p̄dicet. reportat p̄miū
ſȝ nō aureolā niſi aliquē ɔuertat. Sȝ durū ē dicere q̄ ſi
violet̄ oīno p violētiā q̄ aliq̄d ibi pdat. dū null⁹ ɔſenſ⁹
īteruentat. nulla culpa. Et iō tertio mō ḋ ȝ q̄ aureola
debet̄ actui interiori p cōparatōē ad decorē exteriorē. ꝛ ex/
teriori relato ad interi⁹. Un̄ ſi v̄go velit corrūpi ꝛ n̄ cor/
rūpat̄. ꝛ poſt peniteat. q: ſaluata ē incorruptio ī carne
iō aureolā hēbit. Item ſi nolit corrūpi ꝛ corrūpat̄. corru
ptio illa nō ē iudicāda corruptio decoris v̄tut̄. ꝛ iō ma
net decor integer. q: decoratio v̄tutis ab interiori pce/
dit. ꝛ hoc ē qḋ ḋr in lr̄a. nō p̄t corrūpi caro niſi p̄us mēs
corrūpat̄ ſcȝ corruptōe q̄ obuiet v̄ginitati. Un̄ qḋ ḋr q̄
ſe nō audeāt ſacris v̄ginib⁹ cōpare. h̄ ē ꝑꝑ̄ piculū. q: for
39 taſſis in actu illo ɔſenſerūt. vn̄ ſp̄ ē eis timēdū. Ex hūs
p̄t patere q̄n v̄ginitas amittat̄. Cū eī ad pfectā v̄ginita
tē duo ɔcurrāt ſcȝ incorruptio mētis ꝛ incorruptio car
nis. incorruptio mētis ē ſicut formale ꝛ cōplemētū. in/
corruptio carnis ē ſicut materiale. Si ḡ vtrūq̄ȝ pdat. to
tū pditū ē ꝛ nūq̄ȝ recupari p̄t. Si āt amittat̄ incorruptō
carnis ſalua incorruptōe mētis. manet q̄ formale ꝛ cō/
pletiuū ē v̄ginitatis. iō meritū ꝛ p̄miū. q̄uis etiā illud
qḋ materiale erat ſit pditū. vn̄ pdita ē ſm q̄d. tn̄ manet
ſimplr̄. pdita ē in ɔſpectu hoīm nō in ɔſpectu dei. ꝛ h̄ ē
qḋ dicit Amb. ꝛ habet̄ in lr̄a. Si aūt pdat̄ incorruptio
mētis ſalua incorruptōe carnis. tūc pdit̄ qḋ formale eſt
ꝛ manet qḋ eſt materiale. ꝛ q: illa redit ad ſuū ppoſitū.
ꝛ hȝ materiale ſubſtratū. redeūte v̄ginitate v̄go iudicā/
da ē. licet nō in tāta glīa. in q̄ȝta eſſet ſi nunq̄ȝ ɔſenſiſſet
ꝛ hoc ſentire videtur eē magis pium.

Onſequēter q̄ntū ad terciū articulū q̄r de repu
dio. ꝛ circa h̄ tria q̄runt̄. P̄io q̄r. vtz licitū fu
erit vxorem repudiare. Secūdo vtz debuerit permitti
Tercio q̄r de ipius repudiate recōciliatōe ¶ Ad j. q.
Q̄ fuerit licitū vxorē repudiare oñdit̄ ſic. Lex moyſi il
licita puniebat. qḋ ergo n̄ pūiebat̄ ī lege. tpe leḡ erat li
citū. ſȝ repudiatio n̄ puniebat̄. ḡ. ꝛc. Itē licitū ē qḋ nul/
la lege phibet̄ ſȝ iudei n̄ erāt aſtricti alij legi q̄ȝ ſibi a do
dateḡ licitū erat oē qḋ ī lege illa n̄ phibebat̄. ſȝ repudi/
um n̄ phibebat̄ ī illa. ḡ. ꝛc. Itē licitū ē oē qḋ diuīa inſpi
ratōe mādat̄ ſȝ moyſes diuīa inſpiratōe afflat⁹ dedit le
gē. in deut̄. in q̄. xxiiij. ca. p̄cipit libellū repudij dari. ḡo
vr̄ q̄ ſit licitū. Itē licitū ē qḋ fit rōnabili cauſa. ſed rōna/
bilis cā ē vt odioſa ſocietas ſepet̄. marie q̄n ſurgit ex cā
exteri⁹ monēte. ḡ ſi vir ꝑꝑ̄ deformitatē hēbat vxorē ex
oſā. vr̄ ꝛc. Itē lex mr̄imōij pfectior eſt ī noua q̄ȝ ī veteri
Sȝ ī noua licitū ē ab vxore ſepari aliq̄ de cā. vtputa cā
fornicatōis. ergo videt̄ q̄ ī lege veteri licuit aliq̄ de cā fi
eri repudiū. Cōtra. nihil ē licitū qḋ ē ɔ̄ diuinā inſtitu/
tionē. ſȝ diuorciū ē ɔ̄ diuinā inſtitutionē. q: d̄s cōiūxit
maſculū ꝛ feminā. ḡ ꝛc. Itē nihil ē licitū qḋ ē ɔ̄ ius na
ture. ſȝ ius nat̄e dictat vt nō faciat alij qḋ ſibi n̄ vult fi
eri. ḡ cū vir nollet repudiari ab vxore. nō ḋȝ repudiare
eā. Itē nihil licet in q̄ ē pctm̄. ſȝ ī diuortio ē pctm̄. q: ḋr
Chriſ. q̄ q̄ ſm legē dimittit q̄ttuor cōmittit iniq̄tates.
q: apud deū ē hōicida ꝛc. Itē maior ē vnio viri ꝛ vxoris
q̄ȝ p̄ris ꝛ filij. q: ḋr. ij. Gen̄. relinquet hō p̄rem ꝛ matrē
ꝛc. ſȝ nulli licet repudiare p̄rem. ergo ꝛc. Itē auctē dn̄i
Mat. xix. nō lȝ vxorē dimittere excepta cā fornicatōis
ſȝ pp̄ter illā nō erat diuorciū. imo mlier lapidabat̄. nec
alia cā fuit. ergo nūq̄ȝ fuit licitū. ¶ R⁹. dō. q̄ ſm qḋ di/ 40
cit dominus repudiū vxoris nunq̄ȝ licitū fuit vt ſine
culpa fieret. fuit tn̄ licitū vt fieret ſine pena. Un̄ aliq̄d
licere alicui hoc ē duplici de cā. Aut q: nō obuiat iur̄
rectitudo. ꝛ ſic nō fuit repudiū licitū. Aut q: n̄ obuiat
iuris punitio. ꝛ hoc modo licuit vxorē repudiare. quia
tūc nō obuiauit iur̄ punitio. Ex h̄ igit̄ pȝ qḋ obijcit q̄ 41
nō puniebat lex moyſi. nec phibebat. q: nō decreuerat
punire. tn̄ nihilomin⁹ lex nature ꝛ dictamē rōis ɔ̄riū
dicebat. ¶ Ad illud qḋ obī q̄ moyſes mādat. dōm. q̄ 42
moyſes aliq̄d phibuit ī repudio. aliq̄d mādauit. aliq̄d
pmiſit. Prohibuit vxorem dimittere ſine cā. Permiſit
vxorē dimittere ex cā feditatis. ꝛ p̄cepto libellū dari. et
in datōe libelli nō erat peccatū ſȝ ī dimiſſiōe. ¶ Ad il/ 43
lud qḋ obī de cā rōnabili. dōm q̄ vir ꝛ vxor indiuidua
liter coniūgūtur a deo. ideo nulla pōt eſſe cā ſeparatōis
quo ad vinculū. ſed quo ad debitū pōt eſſe cauſa defect⁹
fidei. q: vn⁹ nō ſeruat alteri fidē. ꝛ q: iſta tūc nō fuit cā. 44
ideo nulla fuit rōnalis cauſa. Ultimū v̄o patet vt pate/
bit infra. q: fornicatio p̄t eſſe rō quare vxor nō poſſit vi
ro debitū reddere. vt in quo peccat q̄s. in hoc ꝛ torque
atur. et illa ratio tūc fuit. nec alia pōt eē. ꝛ ideo ꝛc.

Queſtio ... ij b

Utꝝ repudiare vxorē debuerit ꝑmitti. Et ꝙ nō videt᷑.
q2 ꝗ nō ꝓhibet malū cū poſſit hr̄ ꝓ cōſentiēte. ſʒ legiſla/
toꝛ potuit ꝓhibere ⁊ nō ꝓhibuit repudiū. ergo ɔſenſit. ſed
ɔſentiēs malo peccat. ergo ⁊c̄. Itē nō ſūt faciēda ma
la vt veniāt bona. ergo nec ꝑmittēda mala ne veniant
maioꝛa mala. ergo nec debuit repudiū ꝑmittere ꝓpter vitā
dū homicidiū. Itē vir et vxoꝛ pares ſūt ꝗ̄tū ad legē tho
ri. Sʒ ſicut vir pt̄ occidere vxorē. ita vxoꝛ odiēs virum
pt̄ machinari in mortē eꝰ. ergo idē ꝑiculū ⁊ idē ius ē ex vtra
ꝗ̄ pte. ſʒ nō ꝑmittebatur in lege vt vxoꝛ repudiaret vi/
rū. ergo ⁊c̄. Itē tpe legis nature non legimꝰ fuiſſe ꝑmiſ
ſū repudiū. tēpore grē ſimiliter legimꝰ fuiſſe ꝓhibitum.
q̄re ergo tpe leg̃ ſcripte fuit ꝑmiſſū. Si dicas ſic. dn̄s dedit
ad duriciā cordis coꝝ. Cōtra. q2 duri erāt. iō ad coꝝ du
riciā ɔfringēdā impoſuit legiſlatoꝛ onera grauia. ergo
ſi graue ē habitare cū vxore exoſa. cōgruebat ergo nō ꝑmit/
ti repudiū. Cōtra. in lege nō debuit ꝓhiberi aliꝗd ꝗd n̄
debuit puniri. nec puniri debuit niſi ex ꝗ deberent effici
meliores. ſaltē i ope ꝗ̄uis nō charitate. Sʒ ſi repudiuʒ
nō ꝑmitteret᷑ hoīes illi ꝗ ꝓni erāt ad homicidiū laberē/
tur i peius. ergo ⁊c̄. Itē nulla ſacra ita ꝑfecte fuerit i ve. t.
ſicut i nouo. ergo nec ſacrm̄ cōiugij. ergo ſi ꝑfectio i ſacro ɔiu/
gij ɔſiſtit in indiuiſibilitate. nō ergo debuit ꝑfecte i lege ve
teri idiuiſibilitas impari. Itē ſi tāta eēt artitudo in
ter virū ⁊ vxorē ꝙ nullo mō ſepari poſſent. cū fornicatō
tūc nō puniret᷑ oēs efficerētur fornicarij. ⁊ pauci aut nl̄
li ducerēt vxores. ergo ſi ꝑceptū fuit tūc ſemē legitimū ml̄
45 tiplicari. repudiū nō debuit ꝓhiberi. Rꝰ. dō. ꝙ per/
miſſio eſt q̄druplex. Uno mō ꝑ ꝓuatōnem ꝑceptōis. et
ſic apl̄s permittit minus bonū. q2 nō ꝑcepit maius bo
nū. ſicut virginibus nubere ꝑmittit. Secūdo mō ꝑ ꝓua
tionē ꝓhibitōis. ⁊ ſic venialia dicūtur ꝑmiſſa. q2 nō ſt̄
ꝓhibita. Tercioꝰ ꝑ ꝓuatōʒ punitōis. et ſic repudiatio
vxoris ē ꝑmiſſa. q2 nō punitur i lege. Quarto mō ꝑ ꝓi
uationē ꝓhibitōis. et ſic oīa mala dicūtur a deo ꝑmiſſa
q2 nō ꝓhibet᷑. Pꝛima ꝑmiſſio ē ꝓpter boni q̄litatē. Se/
cūda ꝓpter nr̄am infirmitatē. Tercia ꝓpter vitanda
maioꝛa mala. Quarta ꝓpt̄ eliciēda maioꝛa bona. Per
46 miſit ergo moyſes. q2 nō poterat ꝓhibere hoc malū ꝗn tri
plex malū inde ſequeret᷑. Pꝛimū ꝗdē defectꝰ ſacri. q2 n̄
vellēt vxores ducere. Secūdo multiplicatio fornicatō
nis. Tercio homicidium Ex hoc patent duo pꝛima q2
moyſes nō ꝑmiſit niſi coactꝰ ꝓpter ſcʒ maiꝰ malum vi/
tandū. vnde fuit ibi potius pati ꝗ̄ agere. ſʒ ꝗ facit ma/
lū vt veniat bonū peccat faciēdo. iō nō ē ſimile quod ſe
47 cundo obijciebat᷑. Ad illud qđ obr̄ quare nō ꝑmittit᷑
mulieri. dōm ꝙ tpe leg̃ nō iudicabātur ad paria vir cū
muliere. tum ratōne conditōnis. q2 vir eſt ꝓncipiū mu/
lieris. tū rōne ꝓuatōnis. q2 mulier eſt initiuʒ peccati. iō
48 dcm̄ ē ei Geñ. iij. ſub viri poteſtate eris. Ad illđ qđ
querit᷑ q̄re potiꝰ tpe illius legis fuit ꝑmiſſum. dōm. ꝙ
ad hoc triplex fuit rō. Una q2 nō fuit eis oīno reuelā/
dū mr̄imonij miſteriū. q2 erat tempꝰ vmbꝛe. Secūda q2
ipſi erāt imperfecti. vñ tm̄ onꝰ noluerūt recipere. Ter/
cia. q2 duri. ⁊ hoc onꝰ noluerūt poꝛtare. ⁊ occulte poſ/
ſent abijcere. ⁊ ideo nō fuit imponēdū. Ad illud qđ 49
obr̄ de cōfractōne duricie. dōm ꝙ frāgēda erat ꝑ penaʒ
ꝗ nō eſſet occaſio maioꝛis mali ꝗlis fuiſſet obligatō ad
talē inſeꝑabilitatē. ⁊ iō nō ſic debuit frāgi. Dō. iij. i
De recōciliatōe. ⁊ qr vtꝝ vxoꝛ poſt repudiū debeat viro
reconciliari. Et ꝙ ſic videt᷑. q2 pctm̄ fuit vxorē dimitte
re. vt ſupꝛa oſtenſū ē. ergo iuſtū ē ipam reſumere. Item
mulier repudiata ſi ɔtrahit cū alio. aut peccat. aut nō.
Si non peccat. ergo cū ꝓpter nullū pctm̄ eiꝰ fuerit repudi
ata ⁊ nō debeat infligi pena niſi ꝓpter culpā. māifeſtū
eſt ⁊c̄. Si peccat. ergo manet vinculū cū pꝛioꝛi. ergo adhuc ē vx
oꝛ eiꝰ. Sʒ dn̄s vult ꝙ vxoꝛ ſit cū viro. ergo ⁊c̄. Item de
oīꝫ malo licitū ē penitere. ſʒ pn̄ia retractat malū factū
ergo cū repudiare vxorē ſit malū. ergo licitū eſt penite/
re. ergo ⁊ retractare. ergo ⁊ vxorē ſibi recōciliare. Itē diui
ſa ꝑ diuoꝛciū pt̄ recōciliari. ergo ⁊ ꝑ repudiū. Cōtra Deut᷑
xxiiij dr̄ ꝙ n̄ ē recipiēda poſt repudiū ne peccare facias
terrā. ergo ꝗ recipit facit peccare terrā. ergo ⁊c̄. Item.
Jere. iij. vulgo dr̄ ſi dimiſit vir vxorē. ⁊ illa recedēs du
xerit virū alterū. nūꝗd reuertet᷑ ad eū. q̄ſi dicat nō. ergo
⁊c̄. Itē iſte repudiādo vxorē q̄ntū i ſe ē amiſit ius i eam
tanꝗ̄ in vxorē. ergo ſi recipit accipit qđ nō eſt ſuū. Itē
ſn̄ia iudicis ſcḋm legē dʒ irretractabiliter obſeruari. Ju/
ſta eni ſētētia n̄ ē retractāda. ſʒ cū vxoꝛ dimittebat᷑ dato
libello repudij in ɔſpectu eccleſie fiebat ꝑ ſentētiā legis
repudiū. ergo ⁊c̄. Rꝰ. dō. ꝙ pꝰ repudiū aliꝗd fuit licitū 50
et ɔceſſū. vt ābos ſcʒ virū ⁊ mulierē manere innuptos.
vel etiā añ nuptias alias inuicē recōciliari. Aliꝗd fuit
licitū ⁊ ꝑmiſſū. vt ſcʒ vir vxore repudiata aliaʒ duceret
vxorē. n̄ ei fuit ꝓhibitū hr̄e plures vxores. Aliꝗd fuit illi
citū et ꝓhibitū. vt vicʒ vxoꝛ repudiata viro viuēte du/
ceret aliū. Q2 eni nunꝗ̄ licuit vni vxori plures hr̄e viros
cū ꝓmꝰ vir repudiate viuat. nō lʒ ei hr̄e ſecūdū. Hoc tm̄
nō fuit ꝓhibitū directe. ſed oblique in penā eius impo
ſitū. vt nunꝗ̄ poſſit redire ad virū pꝛiorē. q2 volūtarie ſe
polluit cū ſecūdo. ⁊ iō dr̄ in deut᷑. ⁊ Jere. ꝙ polluta ⁊ cō
taminata eſt mulier illa ꝓpter adulteriuʒ. ſ. qđ cōmiſit
cū ſecūdo. Cōcedēdū eſt igit᷑ ꝙ licitū ē pꝰ repudiū vxo/
rē viro recōciliari niſi culpa adulterij inueniat᷑. ꝓpter
quā puniēdā ꝓhibet᷑ ne ad virū redeat. q2 tunc licite fie
bat diuoꝛtiū. vñ miro mō licet occulto. tamē de ipa lex
iudicabat inſeꝑabile eſſe ɔiugij ſacrm̄. ⁊ hoc magis expꝛeſ
ſe tāgit Jere. iij Ex ergo dicit lex ꝙ nō ē recipiēda. intel
ligit᷑ ꝓpter adulteriū cōmiſſū. nō q2 nō ſit vxoꝛ. ſʒ q2 cō/
tra matrimoniū fecit. Magis aūt punit᷑ mulier ꝗ̄ vir
rōne pꝛedict̄. q2 in lege inferioꝛ erat. Ad illud qđ obr̄ 51
ꝙ nullo mō lʒ cū ꝑdiderit ius. dō. ꝙ nō hʒ ius repetēdi
poſtꝗ̄ repudiauerit. Si tamē vxoꝛ velit de eiꝰ volūta/ 52
te et ɔſenſu pt̄ iterū licite fieri. Ad illud qđ obr̄ ꝙ ſē/
tentia lata ſcḋm legē nō ē retractāda. dō. ꝙ lex ꝗdā ꝑcipit
quedā ꝑmittit. Sētētia lata ſcḋm legē ꝑcipiētē oīno iu
ſta eſt. et retractāda nō eſt. ſed ſcḋm legē ꝑmittētē cum ibi
ſit aliquid iuſticie ſine oīꝫ peccato reconciliari poteſt
immo meritoꝛie ⁊ licite.

Diſt. xxxiiij. De matrimonio ſcḋm cām materi/ alē ꝗ ē perſonaꝝ legittimas vel illegittimitas.

Nunc ſupeſt attēdere ꝗ ꝑſone ſint legittime ⁊c̄.
Supꝛa egit mgr̄ de mr̄imonio ꝗ̄tū ad tria gn̄a
cāꝝ. h agit q̄ntū ad q̄rtū genꝰ cāe. ſ. ꝗ̄tū ad cām
matialē. q ꝗ dē ē ꝑſoāꝝ legittimitas vel illegittimitas.
Et diuidit᷑ hec ꝑs i duas. q2 ꝗdā ꝑſōe ſūt ſimpliciter il/
legittime reſpectu mr̄imōij. Quedā reſpectu mr̄imōij ꝑ
fecti. vtpote ille ꝗ alias nupſerūt. ⁊ iā mortuꝰ ē vir vel
defūcta vxoꝛ. iō mgr̄ ꝓmo agit de ipedimēt̄. Scḋo circa
finē iſtiꝰ tractatꝰ agit de ſecūdis nuptijs. ibi. Sciēdū ē
ꝙ nō ſolū ꝓme vel ſcḋe nuptie ⁊c̄. Pꝛia ꝑs hʒ duas. in
ꝓma agit de ipedimētis ꝗ nō oīno auferūt illegittimita
tē. In ſcḋa vō de his ꝗ oīno faciūt illegittimitates. īfra
diſ. xxxvij. Sūt ergo ꝗdā oꝛdies Pꝛia ꝑs hʒ duas ſcḋm duo
ipedimēta de ꝗbꝰ ꝓncipalit᷑ agit. Pꝛio ei agit de ipoten